

Sak 2
Forslagsnummer 200

Beretning 2019 – 2021



Beretningen

Hovedtrekkene i landsmøteperioden	4
<i>Landsstyrets arbeid</i>	7
Medlemmer av landsstyret i perioden:	8
Arbeidsutvalget.....	9
Driften av NJ	10
<i>Medlemssituasjonen</i>	10
<i>Sekretariatet</i>	10
<i>Nytt datasystem</i>	12
<i>Koronapandemien</i>	12
<i>Pressens hus</i>	12
<i>Ny økonomiordning for NJ Student</i>	13
<i>Journalisten</i>	13
Styrke journalistenes lønns- og arbeidsvilkår	14
<i>Tariffavtaledekning</i>	14
<i>Forhandlingsresultater 2019 og 2020</i>	16
Rettslig bistand	18
<i>Enkelt saker</i>	18
<i>Midlertidige</i>	19
<i>Opphavsrettsforhandlinger</i>	20
Arbeidet i mediebransjen	21
<i>Medierett</i>	21
Et sterkere NJ	24
<i>Kompetanse</i>	24
<i>NJ-skolen</i>	25
<i>Mentorordningen</i>	26
Internasjonalt arbeid	27
Priser	30
Representasjon i styrer og utvalg	31
<i>NJs arbeid i internasjonale ekspertgrupper</i>	34
Medlemsundersøkelsene	35
<i>Studentundersøkelsen</i>	35
<i>Frilansundersøkelsene – arbeidsvilkår og frilanssatser</i>	36
<i>Oppfølgingsundersøkelsen om seksuell trakassering</i>	37
<i>Hjemmekontor- og koronaundersøkelsene</i>	38

Synlighet	39
<i>Verveprosjektet</i>	40
<i>Tilstedeværelse i hele landet</i>	41
Miljø	42
Organisasjonsprosjektet	43
Lokallagsprosjektet	44
Lokallagene	45
Konsernlagene	54
Arrangementer	56
<i>Regionale konferanser</i>	57

Ansvarlig for beretningen: NJs landsstyre. Beretningsredaktør: Guro Gulstuen Nordhagen. Teksten til beretningen er skrevet av landsstyremedlemmer, NJs stab, lagsledere og konferansesjefer. Redaksjonen avsluttet mandag 15. februar 2021.

Førsteside: Tillitsvalgte leker tommeleken under Styrkeløft 2019. Foto: Krister Sørbø.
Foto på side 25: Krister Sørbø.
Foto på side 35: Ståle Lidsheim, NJ.



Hovedtrekkene i landsmøteperioden

Av leder Hege Iren Frantzen og nestleder Dag Idar Tryggestad

Vi gikk inn i perioden med stor optimisme på organisasjonens vegne. Medlemstallet hadde stabilisert seg, tilliten til mediene økte og flere viste vilje til å betale for journalistikk. Landsmøtet vedtok en ambisiøs og fremtidsrettet tiltaksplan som vi var godt i gang med å iverksette. Så kom 12. mars 2020.

Det fantes ingen planer for hvordan man skal drive en hel organisasjon fra hjemmekontor i månedsvis. Heller ikke en plan for å erstatte en kalender tettpakket med fysiske arrangement over hele landet. Vi måtte tenke nytt i alle ledd.

Vi er imponert over den innsatsen og kreativiteten som er lagt ned for å holde hjulene i gang, både av tillitsvalgte i klubber og lag - og ikke minst i sekretariatet. NJ-familien viste seg raskt fra sin beste side. Derfor er de negative konsekvensene av pandemien svært begrenset. Selv om den alternative aktiviteten vi har skapt på ingen måte kan erstatte våre mange fysiske møtepunkt, kan vi på enkeltområder si at NJ har kommet sterk ut av pandemien. Vi har tatt store steg mot å digitalisere hele organisasjonen i alt fra kurstilbud og informasjon til tillitsvalgte, drift og de ulike flatene vi kommuniserer med medlemmene og omverdenen på.

Å styrke kompetansen, både i tillitsvalgtrollen og det journalistfaglige, har vært en rød tråd i periodens tiltaksplan. Derfor er det gledelig at vi har avholdt rekordmange digitale kurs, særlig for klubbledere og frilansere. Gjennom disse har vi nådd ut til flere deltakere enn noen gang, og terskelen for å sette opp og gjennomføre kurs har vært lav. Erfaringene tar organisasjonen med seg videre i planleggingen av fremtidens kompetansebygging. Vi tror dette vil være en viktig del av vårt tilbud også etter pandemien. Det er derfor blant annet satt av midler til å ruste opp NJs lokaler slik at vi skal kunne holde flere og mer profesjonelle kurs.

Krav om kompetanse har også vært sentralt i så vel tariffoppgjør som i møte med de som utformer og vedtar mediepolitikken. Vi er glade for at NJs krav om kompetanse nå er blitt ett av kriteriene for innovasjonsstøtte fra staten. Vi kjenner også igjen vår politikk når politikere, med statsministeren i spissen, snakker om hvor viktig kompetansebygging er blant dem som alt er i bedriftene. Ingen skal gå ut på dato.

Også i denne perioden har en målrettet innsats for å ivareta og bidra til gode vilkår for våre medlemmer vært høyt prioriterte oppgaver. Et godt tariffarbeid krever at vi bygger en god struktur over tid. Landsstyret har vært sterkt involvert i dette arbeidet, og vi har vektlagt å skolere våre forhandlere ytterligere, særlig i de største tariffoppgjørene. Vi ser klart verdien av interesse og engasjement på tvers av tariffområdene, og at «ett NJ» gir oss kraft inn i de ulike oppgjørene.

At vi er midt i et generasjonsskifte administrativt, og står overfor flere utskiftninger blant sentrale politisk valgte, har gjort det ekstra viktig å prioritere et godt og strukturert tariffarbeid. Vi tror dette har bidratt til at vi i denne perioden har løst alle oppgjørene gjennom frivillige forhandlinger.

«Journalistikken og de uavhengige, redigerte nyhets- og aktualitetsmediene i Norge befinner seg midt i en historisk avgjørende tid. Store, strukturelle endringer forårsaket av den globale konkurransesituasjonen, den teknologiske utviklingen og mediebrukernes adferd medfører at det akkurat nå ikke finnes bærekraftige forretningsmodeller for å finansiere betydelige deler av den samfunnsviktige norske journalistikken». Dette sitatet, som også var en del av beretningen for forrige periode, er hentet fra Mediemangfoldsutvalgets rapport som ble overlevert Kulturdepartementet 7. mars 2017.

Vi tror langt på vei det fortsatt er en riktig beskrivelse for hva vi har foran oss. For selv om flere vil betale for journalistikk, øyeblikksbildet i mange mediehus er positivt, og det er sikret en mer langsiktig finansiering av NRK og TV 2, vil det være behov for betydelige, statlige bidrag for å kunne opprettholde mediemangfoldet vi er så stolte av. Vårt mangfold av medier er unikt i verdensammenheng, men det må ikke tas som en selvfølge. Derfor har vi gjennom hele perioden og helt inn til landsmøtet jobbet aktivt for å minne politikerne på dette. Her har også et tett og godt samarbeid med øvrige bransjeorganisasjoner vært avgjørende for å oppnå resultater.

Det politiske arbeidet handler ikke bare om økonomi, men også om å påvirke til gode arbeidsvilkår - herunder kampen for mer åpenhet og innsyn. Det har vist seg svært viktig under pandemien, hvor beslutninger med store økonomiske konsekvenser og omkostninger for borgerne har blitt fattet i raskt tempo. Det kan her nevnes at vi, sammen med våre bransjekolleger, sørget for at mediene kom med på listen over viktige samfunnsfunksjoner våren 2020. Det var avgjørende for å sikre gode arbeidsvilkår – særlig i en situasjon hvor landet stengte ned, og grupper ble prioritert foran andre.

Også denne perioden har vært preget av nedbemanning, selv om disse i større grad har skjedd i deler av enkeltvirksomheter mer enn som en trend i bransjen. Vi har, som tidligere, gitt prioritet både politisk og administrativt til disse gruppene og enkeltmedlemmer ved behov. De fleste saker er løst innad i bedriftene, og med det som omtales som frivillig nedbemanning. Likevel har vi også i denne perioden måttet ta arbeidsgivere for retten for å få belyst våre medlemmers saker. Vi håper at et større søkelys på kompetansearbeid og planverk, utviklet i et samarbeid mellom tillitsvalgte og arbeidsgivere, skal redusere behovet for slike prosesser i fremtiden, men er også forberedt på at vi i større grad må bruke domstolene for å få belyst våre medlemmers rettigheter.

For politisk ledelse har det vært et mål å være sterkt til stede for medlemmer og klubber i krevende situasjoner. Sammen med våre jurister og rådgivere har vi deltatt på møter der hvor det har vært ønskelig. Likevel er det innsatsen til våre tillitsvalgte der ute som er den beste støtten. Vi er imponert over hvilken kunnskap som vises og innsats som legges ned i ofte kompliserte situasjoner hvor grupper av medlemmer er satt opp mot hverandre. Alle dere fortjener en stor takk.

Det er gledelig at vi mot slutten av perioden og midt i en pandemi opplever at mange mediehus ansetter flere journalister enn det antallet som slutter. Samtidig dukker det opp flere nye publikasjoner – fra de helt små til større medier med flere titalls redaksjonelle medarbeidere. Dels kan dette skyldes et kappløp mellom flere av de store konsernene, men det kan også være et resultat av at mediene har forberedt et bytte av arbeidsstokken gjennom blant annet aktiv bruk av AFP. Om satsingen er bærekraftig, får vi kanskje svar på i den perioden som det nye landsstyret snart går inn i.

Uansett hva som skjer, har NJ de beste forutsetningene for å være en viktig aktør i utformingen av en god og sunn mediepolitikk. Vi er også godt rustet til å fortsette kampen for et rettfærdig arbeidsliv i en uoversiktlig tid.

Ås/Bergen 3. februar



NJs landsstyre i perioden 2019-2021 avbildet etter valget ved forrige landsmøte. Foto: NJ.

Landsstyrets arbeid

Landsstyret har hatt 16 landsstyremøter til og med februar 2021. Flere av disse har vært korte for å avklare én sak, og to tredeler av dem har vært digitale. Før pandemien gjorde fysiske møter umulig, var landsstyret på besøk i redaksjoner med NJ-medlemmer på alle møtene. Vi besøkte NRK i Nordland i september 2019, Frilanskollektivet i november 2019, P4 og NENT i februar 2020.

Besøk i redaksjoner er viktig for landsstyret for å kunne møte medlemmer på deres arbeidsplass, høre og møte ledelsen i ulike redaksjoner, og å snakke med tillitsvalgte. I denne perioden har vi invitert med tillitsvalgte på middag med landsstyret i tillegg til at de tillitsvalgte har deltatt under landsstyrets møter med ledelsen. Landsstyret opplever at det gir gode muligheter for innsikt hos de tillitsvalgte og deres hverdag, og er en bedre løsning enn i forrige periode.

Landsstyret har konsentrert arbeidet sitt rundt tiltakene nedfelt i tiltaksplanen. I starten av hver periode jobber landsstyret frem en hel rekke konkrete tiltak som skal løse problemstillingene landsmøtet setter på dagsordenen gjennom tiltaksplanen. Hver av disse tiltakene fører igjen til små eller større prosjekter og arbeid - i organisasjonen, i sekretariatet og i landsstyret. Organisasjonsdebatten er et slikt eksempel, arbeidet med å rekruttere og beholde medlemmer er et annet, informasjon og kommunikasjon med medlemmer og tillitsvalgte et tredje. Kompetanse er det fjerde, og det er det jobbet tett med i perioden. Både i tillitsvalgt-opplæring gjennom NJ-skolen og krav om oppfølging av kompetanseutvikling for våre medlemmer. Dette er også vist i våre krav i tarifforhandlingene. At kompetanse er en del av

vurderingen for økonomisk støtte til mediebransjen, har også vært et krav vi har fremmet i møte med politikere og regjeringsapparatet.

Landsstyret er også tett involvert i NJs tariffarbeid. I både denne og forrige periode har det vært jobbet målbevisst med å flytte tariffarbeidet og tariffpolitikken tettere på landsstyret. Dette betyr også å involvere og engasjere de tillitsvalgte som landsmøtet har valgt til å lede organisasjonen i tariffproblematikken. Landsstyret bruker mye tid til både å gå gjennom evalueringene av de gjennomførte tariffområdene og å utarbeide tydelige tariffstrategier som forhandlingsutvalgene bruker i sitt arbeid med å jobbe frem krav. Landsstyret holdes tett orientert om det politiske arbeidet og samfunnskontrakten som politisk ledelse jobber med i hverdagen og er engasjert i problemstillingene som organisasjonen tar opp med beslutningstakerne i samfunnet.

Even Skårberg Arnes, som var valgt inn som fast møtende landsstyremedlem, har sluttet i landsstyret i perioden, og 1. vara Tor-Erling Thømt Ruud rykket opp på fast plass. Alle varaene fikk tilsvarende opprykk. Våren 2020 trakk vara Jathushiga Bridget Raja seg fra landsstyret. Varamedlemmene Ole-Ottar Karlsen Høgstavoll, Margrethe Håland Solheim og Guro Gulstuen Nordhagen rykket opp. Landsstyret har vært uten 7. og 8. vara siden da. Det har ikke vært problemer med å være fulltallige i landsstyremøtene.

Medlemmer av landsstyret i perioden:

Hege Iren Frantzen, leder
Dag Idar Tryggestad, nestleder
Pål Hellesnes, styremedlem
Kjersti Fikse, styremedlem
Dennis Ravndal, styremedlem
Britt-Ellen Negård, styremedlem
Kyrre Lien, styremedlem
Sonja Evelyn Nordanger, styremedlem
Christer Pedersen, styremedlem
Marita E. Valvik, styremedlem
Silje Bratland Roksvåg, styremedlem
Lars Døvre Larssen, styremedlem
Rolf Johansen, styremedlem
Henrikke Helland, styremedlem
Tor-Erling Thømt Ruud, styremedlem
Ann-Kristin Hanssen, 1. vara
Hege Fagerheim, 2. vara
Brian Cliff Olguin, 3. vara
Ole-Ottar Karlsen Høgstavoll, 4. vara
Margrethe Håland Solheim, 5. vara
Guro Gulstuen Nordhagen, 6. vara

Arbeidsutvalget

På landsstyremøtet 9. april 2019 valgte landsstyret et arbeidsutvalg på fire medlemmer, i tillegg til 1. og 2. vararepresentant. I henhold til NJs vedtekter skal utvalget bestå av leder, nestleder og to styremedlemmer. Minst ett medlem og ett varamedlem skal velges blant styremedlemmene utenfor Oslo. Arbeidsutvalget saksforbereder saker til landsstyret, og har også fullmakt fra landsstyret til å fatte vedtak i enkelte saker. Landsstyret orienteres om disse vedtakene.

Arbeidsutvalg i perioden har vært:

Hege Iren Frantzen, leder, fast medlem

Dag Idar Tryggestad, nestleder, fast medlem

Pål Hellesnes, fast medlem

Kjersti Fikse, fast medlem

Dennis Ravndal, varamedlem

Britt-Ellen Negård, varamedlem

Driften av NJ

Medlemssituasjonen

Ved årsskiftet 2018/19 hadde Norsk Journalistlag 7974 medlemmer. Nå ved årsskiftet 2020/21 hadde vi 95 færre, altså 7879. Det er antall innmeldinger som er færre i 2020 enn de to foregående årene, med omkring 100 færre studentinnmeldinger og 50 færre ordinære medlemmer. Det kan være den usikre situasjonen under pandemien som har gjort at antallet nye i redaksjonene har vært færre i 2020, og som reflekteres i færre innmeldinger.

Antallet som meldte seg ut eller ble strøket etter manglende betaling var i snitt 850 i året. Vi må se 2019 og 2020 i sammenheng, da vi ikke strøk noen medlemmer i 2019 på grunn av dataomleggingen.

År	Totalt antall	Student-kontingent	Pensjonist-kontingent	Redusert kontingent	Ordinær kontingent
2018	7974	503	1354	182	5935
2020	7879	607	1327	174	5771
Diff	-95	+104	-27	+8	-164

NJ teller medlemmene ved årsskiftet hvert år.

Sekretariatet

Folk

Det er 25 ansatte i sekretariatet pr. 1.1.2021, hvorav sju er deltid (fra 30 til 90 prosentstillinger). I tillegg arbeider NJs leder og nestleder full tid. Sekretariatet er organisert i tre avdelinger: Journalistikk og organisasjon, Arbeidsliv og Økonomi og administrasjon (tidligere HR og økonomi).

I løpet av perioden er to ansatte gått av med pensjon: en rådgiver som de siste årene har arbeidet i 20 prosent stilling og en kontormedarbeider i full stilling. En jurist, en kontormedarbeider og en organisasjonssekretær, alle i fulle stillinger, har sluttet, og nye er ansatt i deres sted. Landsstyret vedtok høsten 2018 at det skal satses mer på journalistfaglig aktivitet ved bruk av vederlagsmidler og opprettet en ny stilling som arrangementsansvarlig. Tiltredelse skjedde delvis sommeren 2019 og helt fra januar 2020.

Vi har opprettet en ny stilling for å få mer ressurser til NJs kommunikasjonsarbeid. Denne ekstra ressursen kommer på plass i februar 2021. Det er ansatt nye avdelingsledere både i avdelingen for Økonomi og administrasjon og i Journalistikk og organisasjon. Begge stillingene er utlyst eksternt.

Sekretariatsleder har hele perioden vært Hilde Tretterud.

Øvrige ansatte pr. 1.1.2021:

Avdeling Arbeidsliv: Avdelingsleder August Ringvold, Elin Nykaas, Knut Skaslien, Marius Steen, Stein Svendsen, Ketil Heyerdahl og Mads Backer-Owe.

Avdeling Journalistikk og organisasjon: Avdelingsleder Espen Brynsrud, Trond Idås, Aslaug Watten, Eva Stabell, Henrik Ulrichsen, Ina Lindahl Nyrud, Line Scheistrøen, Mari Torsdotter Hauge, Ståle Lidsheim og Wanda Vaiarello.

Avdeling Økonomi og administrasjon: Avdelingsleder Inger Marie Bø, Anne Hilde Thue, Bente Sjaavik, Ingrid Sætheren Grimstad, Iram Butt, Kari-Mette Rugland, Nina Børjesson og Trine Frydenlund.

I **Journalisten** er det i tillegg fire stillinger, inkludert redaktøren. Disse er ansatt i Norsk Journalistlag, med redaktøren som arbeidsgiver. To av journalistene slutter på nyåret 2021 og nye er ansatt i stillingene.



I desember 2020 ønsket NJs sekretariat god jul fra hvert sitt hjemmekontor. Siden mars 2020 foregikk møtene i all hovedsak digitalt. Foto: Skjermdump.

Nytt datasystem

Ved inngangen til denne landsmøteperioden var vi i startfasen av å innføre nye dataprogrammer. Våren 2019 hadde vi store problemer med data som ikke var korrekt overført fra det gamle arkivet til det nye medlems- og sakssystemet (Medlemsvekst) og med kommunikasjonen mellom det nye medlemssystemet og det nye økonomisystemet (Visma.net). Selv om det pågikk videreutvikling og feilretting utover våren, ble det sommeren 2019 klart at vi ikke hadde tillit til at Medlemsvekst kunne klare å levere det verktøyet vi trengte.

Sekretariatet fikk fullmakt til å finne et nytt datasystem igjen. Valget falt på Mysoft, som allerede var i bruk av flere fagforeninger. Mysoft hadde ferdige moduler - som Min Side for medlemmene, portal for tillitsvalgte, en streikemodul, modul for kursadministrasjon, integrert saksarkiv, og systemet er GDPR-tilpasset. Det er en svært arbeidskrevende prosess å bytte komplekse datasystemer, og store deler av sekretariatet har vært involvert i arbeidet. Med to bytter i løpet av to år, har dette dessverre ført til at andre prosjekter har blitt utsatt og forsinket. Landsstyret har i bakkant gjort vedtak som innebærer at større flerårige avtaler skal forelegges styret før avtaleinngåelse. Ved inngangen til kommende landsmøteperiode er datasystemene oppe og står, medlemsoppfølgingen er unnagjort og det er lagt gode rutiner for det løpende administrative arbeidet.

Koronapandemien

Pandemien har preget all drift av NJ i 2020, og også videre inn i 2021 i stor grad. De omfattende begrensningene på muligheten for fysiske samlinger har satt en stopper for kursvirksomheten for tillitsvalgte, fysiske landsstyremøter og det journalistfaglige tilbudet til medlemmene. Det førte til at tariffoppgjørene ble flyttet til høsten, og at mye av forberedelsene skjedde i digitale møter. Fra 12. mars 2020 har sekretariatet i all hovedsak vært på hjemmekontor. Staben var godt forberedt på en slik situasjon med bærbart utstyr og en sky med nesten alt vi trengte. Dermed kunne sekretariatet snu seg raskt rundt. Det har vært et høyt aktivitetsnivå i sekretariatet, og bistanden til medlemmer og tillitsvalgte har vært tilnærmet normal. Det digitale kurstilbudet for tillitsvalgte gjennom NJ-skolen fikk et kraftig løft, med et stort antall kurs gjennom våren og høsten 2020.

Pressens hus

Gjennom perioden har politisk ledelse og sekretariat deltatt i planleggingen av Pressens hus. Hege Iren Frantzen har sittet i styringsgruppa, mens Hilde Tretterud har sittet i konseptgruppa. NJ går inn i fellesarealene der den utadrettede aktiviteten med debattmøter, utstillinger, seminarer, prisutdelinger o.l. skal foregå. Vi finansierer aktiviteten med vederlagsmidler, da dette anses å være et gode for rettighetshaverne. De andre deltakerne skal ha kontorer i Pressens hus, mens NJ kun skal ha et lite rom i huset og sekretariatet fortsatt skal være i Brugata.

Ny økonomiordning for NJ Student

Etter ønske fra styret og årsmøtet i NJ Student, vedtok NJs landsstyre endringer i tildelinger av midler til NJ Student, samt nye retningslinjer. Styret i NJ Student har fra 2021 ansvar for økonomien i studentklubbene og kontakten med klubbene. Tidligere er det lokallagene som har hatt dette ansvaret. Regnskapet for studentklubbene behandles på årsmøtet i NJ Student. Bakgrunnen for endringen er at studentklubbene ønsket mer autonomi og større handlingsrom når de ønsker å holde arrangementer.

Journalisten

Journalisten har i 2020 hatt en vekst i antall unike brukere på rundt 35 prosent målt mot 2019. Nyhetsbrevet passerte 6500 abonnenter ved utgangen av 2020. Fagbladet lanserer en app og planlegger også å komme med en podkast våren 2021. Roger Aarli-Grøndalen er ansvarlig redaktør siden 1. juni 2018.

Nils Martin Silvola har vært fast ansatt som journalist siden januar 2020. Tre journalister er sluttet i perioden - Eskil Wie Furunes i januar 2020 og Guro Flaarønning og Kristine Lindebø i mars 2021. Marte Vike Arnesen og Mats With Greger er ansatt som nye journalister.

Dokumentaren om trakassering og arbeidsmiljø i Dagens Næringslivs redaksjon synliggjør de høye ambisjonene. Etter ett års arbeid med 25 kilder tilknyttet en DN-avdeling og et titalls i og utenfor DN, kunne Journalisten publisere en serie i tre deler i november 2020. Journalisten var i perioder nyhetsledende på nedbemanningen i Dagens Næringsliv og konfliktene i Morgenbladet høsten 2019. Sakene om midlertidig ansatte i NRK vakte stor oppmerksomhet året etter. Fagbladet følger PFU tett og strømmer utvalgets møter.

Den første papirutgaven siden 2014 ble utgitt i mars 2020. Magasinet på 52 sider hadde et opplag på 12 000 og ble distribuert til alle NJs medlemmer. Andre utgave kom i desember 2020. Målet for 2021 er to utgaver i året. Pandemien satte redaksjonen på hjemmekontor, nullstilte reiseplassene, bremset papirambisjonene og utløste de første månedene et markant fall i digitale stillingsannonser.

Inntektssvikten våren 2020 ble kompensert med knapt 250 000 kroner i statlig koronastøtte. Journalisten har gått med driftsoverskudd i 2019 og 2020. Egenkapitalen er ved utgangen av 2020 i overkant av 2 millioner kroner.



August Ringvold lærer de tillitsvalgte om NJs tariffsystem under Styrkeløft 2019. Foto: Krister Sørbo.

Styrke journalistenes lønns- og arbeidsvilkår

Fra tiltaksplanen:

- NJ skal styrke NJs tariffarbeid og sikre at krav og forhandlinger forankres i hele organisasjonen
- NJ skal jobbe for å øke tariffdekningen blant alle som jobber med redaksjonelt arbeid

Tariffavtaledekning

NJ forvalter åtte tariffområder som det gjennomføres hoved- og mellomårsoppgjør i. I mellomårsoppgjøret forhandles det om penger. I hovedoppgjøret kan det forhandles om en fullstendig revisjon av tariffavtalen i tillegg til penger.

I oppgjørene med MBL er det NHO og MBL som er motpart, mens det er Spekter og NRK i NRK-oppgjørene. I MBL forhandles det samtidig for fire tariffområder: MBL avis, eter, digitale medier og ukepresse. I MBL gjennomføres det i tillegg lokale forhandlinger i den enkelte bedriften.

Vi har flere avtaleområder hvor NJ og en enkelt bedrift er parter i tariffavtalen. Her gjennomføres forhandlingene direkte med bedriften. Dette gjelder StormGeo, TV Norge/SBS Discovery, P4, P5, SBS Radio/Bauer Media AS og Utdanning. I tillegg har vi tilslutningsavtaler

med flere enkeltbedrifter. Disse følger lønnsoppgjørene mellom NJ og NHO, og er omfattet av den gjeldende tariffavtalen man har sluttet seg til.

Generelt gjennomføres oppgjørene med samme mal, enten det er mellomårsoppgjør eller hovedoppgjør, i områder med direkte avtaler, eller overfor NHO eller Spekter. Arbeidet som skal gjøres frem mot tariffoppgjørene, er en hovedoppgave for landsstyret, og de ulike fasene i forberedelsene til oppgjørene er beskrevet i «Tariffplanen for Norsk Journalistlag». Arbeidet starter allerede i september med en evaluering og gjennomgang av årets oppgjør som kan gi grunnlag for oppgjørene som kommer.

I november oppnevnes forhandlingsutvalgene for oppgjørene i MBL og NRK, samtidig som landsstyret utformer forslag til «tariffpolitisk strategi». Det er et levende dokument som revideres foran hvert oppgjør. I forkant av oppgjørene gjøres det forberedelser til at arbeidskamp kan bli resultatet om partene ikke kommer til enighet. NJs streikeorganisasjon og plan for informasjonsarbeidet vedtas på landsstyrets møte i mars. Tariffoppgjørene i NRK og MBL gjennomføres vanligvis i april/mai. Øvrige oppgjør gjennomføres i bakkant utover våren.



NRKJ-leder Rolf Johansen (t.h.) skriver under på lønnsoppgjøret i 2019 mens Hege Fagerheim og Atle Bjurstrøm observerer. Foto: NJ.

Forhandlingsresultater 2019 og 2020

Frontfaget og «samfunnsrammen» som LO og NHO gikk ut med etter oppgjøret, var 3,2 prosent lønnsvekst i 2019. Hovedoppgjøret i 2020 ble preget av koronakrisen. Alle oppgjør ble utsatt til høsten og først ut var frontfaget mellom LO og NHO. Frontfaget og «samfunnsrammen» som LO og NHO gikk ut med etter oppgjøret, var 1,7 prosent lønnsvekst.

NJ-MBL/NHO

2019: Mellomårsoppgjøret i 2019 endte med et generelt tillegg på kroner 10 500 som ble lagt på minstelønnsstigen. I tillegg ble ulempestatsene økt med 2,7 prosent. Oppgjøret ble løst i frie forhandlinger, og i prosent ga det en årslønnsvekst på 3,3 prosent.

2020: Oppgjøret ga et generelt tillegg på kroner 3 500 til alle som ble lagt på minstelønnsstigen. Partene ble også enige om at det er behov for å løfte arbeidet med kompetanse i mediehusene. MBL og NJ ble i tillegg enige om å bidra til en bærekraftig utvikling ved å få bransjen til å ta mer bærekraftige valg. Arbeidsgiver har beregnet resultatet til en årslønnsvekst på 1,7 prosent.

Begge forhandlingene ble ledet av Hege Iren Frantzen.

NJ-Spekter/NRK

2019: Alle NJs medlemmer fikk et generelt tillegg på kroner 18 600, samtidig som alle skulle være sikret en minimumsregulering av lønn på 2,7 prosent. Minstelønnsstigningene ble regulert med 3,2 prosent samtidig som det ble avsatt kroner 300 per årsverk til utjevning. Oppgjøret ga en årslønnsvekst på 3,3 prosent.

2020: Oppgjøret ga et lønnstillegg til alle på 6750 kroner, hvorav 1750 ble utbetalt med virkning fra 1. juli. Ulempestilleggene ble økt med 1,4 prosent og minstelønnsstigningene med 5 prosent. Midlertidig ansatte som har jobbet i NRK i mer enn 9 måneder, ble sikret en rett til å søke på internt utlyste faste stillinger i samme avdeling. Vikarer sikret en rett til å fortsette i stillingen dersom den de er vikar for, blir borte lenger. Arbeidsgiver har beregnet oppgjøret til en årslønnsvekst på 1,7 prosent.

A-dels forhandlingene ble ledet av NJs leder, Hege Iren Frantzen, og B-dels forhandlingene ble ledet av NRKs leder, Rolf Johansen i begge forhandlingene.

StormGeo

2019: Oppgjøret ga et generelt tillegg på 2,7 prosent på grunnlønnen, samt en økning av ulempestatsene for kveld, natt og helg, noe som i samlet resultat lå tett opp mot 3 prosent lønnsøkning.

2020: Rammen for oppgjøret ble i overkant av 1,7 prosent. Begge forhandlingene ble ledet av NJs advokat Marius Steen.

Discovery

2019: Oppgjøret ga et generelt tillegg på kroner 10 300, hvorav kroner 7000 ble lagt på minstelønssatsene. Lønnsøkningen for den enkelte medarbeider skulle ikke være under 2,5 prosent, i tillegg til at det ble avsatt en pott for utjevning av skjevheter. Flere runder med nedbemanning preget oppgjøret.

2020: Det ble gitt en generell lønnsøkning på 3 prosent av bransjelønn til alle, hvorav kroner 7 500 ble lagt på minstelønssatsene. Begge forhandlingene ble ledet av NJs advokat Marius Steen.

P4

2019: Oppgjøret ga et generelt tillegg på kroner 18 000, og alle ble sikret en årslønnsvekst på minimum 2,4 prosent.

2020: Oppgjøret ga et minimumsbeløp på kroner 8500 til alle, og rammen for oppgjøret var i overkant av 1,7 prosent. Begge forhandlingene ble ledet av NJs rådgiver Stein Svendsen.

P5

2019: Oppgjøret ga et flatt tillegg til alle på kroner 18 000, som ble lagt på minstelønnsstigen.

2020: Oppgjøret ga et generelt tillegg på kroner 8 500 til alle, og rammen for oppgjøret ble i overkant av 1,7 prosent. Begge forhandlingene ble ledet av NJs rådgiver Stein Svendsen.

Bauer

2019: Det ble gitt et generelt tillegg på 2,2 prosent og minimum kroner 14 000. Rammen for oppgjøret var på 2,73 prosent. Oppgjøret ble preget av flere runder med nedbemanning.

2020: Oppgjøret ga kroner 20 000 til alle, og en ytterligere lønnsjustering på 1,7 prosent.

Ulempestatsene ble også justert. Oppgjøret ble i overkant av 1,7 prosent. Begge forhandlingene ble ledet av NJs rådgiver, Stein Svendsen.

Utdanning

2019: Det ble gitt et generelt tillegg på 3 prosent som sikret alle minst kroner 20 000.

2020: Oppgjøret ga en justering av minstelønssatsene med 0,9 prosent og en ramme på 1,7 prosent. Det skal nedsettes et partssammensatt utvalg som skal vurdere ulike klimatiltak.

Begge forhandlingene ble ledet av NJs rådgiver Stein Svendsen.



NJ-advokat Knut Skaslien (t.h.) i retts sak med Rajan Chelliah (t.v.) mot NRK. Chelliah ble sagt opp etter 19 år begrunnet med manglende kompetanse. Chelliah tapte saken. Foto: NJ.

Rettslig bistand

Fra tiltaksplanen:

- *NJ skal styrke organisasjonens evner til å håndtere en ev. konfliktsituasjon*
- *NJ skal jobbe for å styrke de lokale klubbenes forhandlingskraft og for at de lokale lønnsoppgjørene skal stå i forhold til bedriftens økonomi og framtidsutsikter*
- *NJ skal sikre frilansernes inntektsnivå bl.a. gjennom å innarbeide rammeavtaler og bruken av veiledende satser både gjennom synliggjøring og involvering av redaksjonsklubbene*
- *NJ skal sørge for at kompetansebestemmelsene i de ulike tariffområdene tas i bruk gjennom konkrete tiltak i den enkelte bedrift*

Enkelt saker

Utover bistand til lag, klubber og enkeltmedlemmer, kommer forhandlinger i NJs tariffområder. I perioden har det vært færre større nedbemanninger enn tidligere. Likevel har det vært et betydelig antall saker som har involvert vurdering av sluttavtaler, men mer på bedriftsnivå. Det ser ikke ut til at fallet i annonseinntektene på grunn av korona i 2020 har fått ekstreme konsekvenser. I saker om oppsigelse på grunn av forhold i virksomheten, gjelder generelt at ansiennitet i større grad brukes sammen med andre vurderingskriterier, typisk kompetanse. Det er derfor viktig og bra at NJ har satt kompetanse og kompetanseheving på dagsordenen i oppgjørene.

Det er et stort press på arbeidstid i den forstand at mange henvendelser gjelder vurdering av turnusplaner. Arbeidstid har derfor vært tema på flere kurs i regi av NJ-skolen.

I perioden har det vært få saker som involverer bistand fra sentrale parter i gjennomføringen av lokale forhandlinger. Samtidig har det aldri vært så stor pågang om rådgivning som det har vært høsten 2020 i forhandlingene. NJs bistand til enkeltmedlemmer gjelder generelt innenfor rettsområdene opphavsrett, kontraktsrett, trygderett og arbeidsrett. Det har vært flere rettstvister for både trygderetten, forliksrådene og domstolene, og fortsatt står enkelte saker på vent for behandling. Særlig nevnes at sluttstrek ble satt i en oppsigelsessak i NRK som vårt medlem tapte, og som Høyesterett ikke valgte å ta til behandling.

Mediebedriftenes Landsforening og Norsk Journalistlag ble høsten 2020 enige om en ny avtale om kjøp og salg av frilansstoff, basert på Rammeavtalen som ble inngått i 2018. Noe av hensikten er at den skal forenkle prosessen når en frilanser og en oppdragsgiver skal inngå avtale.

Konsernlaget i Amedia og Amedia ASA ble i 2019 enige om en intensjonsavtale om digitalisering og tilgjengeliggjøring av historisk materiale fra Amedias aviser. Avtalen er betinget av at det enkelte medieselskapet ved ansvarlig redaktør/daglig leder og redaksjonsklubben signerer en tilslutningsavtale.

Midlertidige

Fra tiltaksplanen

- *NJ skal jobbe for å bekjempe ulovlig bruk av midlertidig arbeidskraft*

Det er fortsatt stor bruk av midlertidige ansettelse. Det fremstår i mange tilfeller som en måte å rekruttere medarbeidere på, samtidig som arbeidsgiver utnytter den fleksibilitet som denne formen for ansettelse gir. I flere tilfeller er det ulovlig bruk av midlertidige ansettelse. Mange saker forblir uløste fordi mange frykter konsekvensene ved å ta den opp. NJs jurister bistår fortløpende enkeltmedlemmer og klubber med å vurdere lovligheten av midlertidige ansettelse. Der det er grunnlag for krav om fast ansettelse, og medlemmet ønsker det, følges det opp med bistand. Mot slutten av 2020 er det tegn på en positiv bemanningsutvikling og det ser ut til at en del midlertidige får fast ansettelse raskere og enklere.

Tillitsvalgte i flere av de store klubbene har over tid fått erfaring med å bistå midlertidig ansatte medlemmer. For å hjelpe tillitsvalgte til å håndtere denne typen saker, er det i perioden gjennomført kurs om regelverket for midlertidig ansettelse. Det har eksempelvis skjedd gjennom temasesjoner på Styrkeløft, og særskilte kurs for tillitsvalgte i NRK.

I tariffoppgjøret for NRK i 2020 ble det fremmet flere krav om midlertidig ansattes rettigheter. Dette utgjorde NJ og NRKJs viktigste krav i oppgjøret. Vi oppnådde en løsning som skal motvirke regelrett utskifting av midlertidige når vikariater forlenges, og også en utvidet rett for midlertidig ansatte til å søke på internt utlyste stillinger.

Opphavsrettsforhandlinger

Kopinor ble startet i 1980 og inngår avtaler om fotokopiering og digital kopiering innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavsmenn og utgivere får betalt for sine verk. Hege Iren Frantzen er styremedlem i Kopinor. Marius Steen er Norsk Journalistlags representant i Kopinors representantskap, med Dag Idar Tryggestad som vara. I 2019 fikk NJ utbetalt rundt 12,6 millioner fra Kopinor.

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Norwaco inngår avtaler og krever inn vederlag etter konkrete forvaltningsoppdrag, der kollektiv forvaltning er hensiktsmessig. Hege Iren Frantzen er styremedlem. I 2019 fikk NJ utbetalt rundt 7,8 millioner fra Norwaco.



NJ-advokat Ina Lindahl Nyrud snakker om medieansvarsloven under Styrkeløft 2019. Foto: Krister Sørbø.

Arbeidet i mediebransjen

Fra tiltaksplanen:

- *NJ skal ha en offensiv rolle i å utforme mediepolitikken i Norge, herunder jobbe for å utvikle og utvide støtteordninger og rammebetingelser for journalistikk, inklusive distribusjon, og jobbe for mediemangfold*

Medierett

På medierettsfeltet har NJ levert 42 skriftlige høringsuttalelser, vært på seks stortingshøringer og to muntlige høringer i regi av Oslo kommune. Flere av temaene har hatt stor offentlig interesse, og NJ har vært aktiv med kronikker og intervjuer om disse.

Den viktigste medierettssaken denne perioden har vært bidraget med slutføringen av medieansvarsloven, som trådte i kraft 1. juli 2020. For våre medlemmer vil denne splitter nye loven om journalistikk og journalisters arbeidsvilkår være en stor fordel i det daglige arbeidet. Loven regulerer «redaktørstyrte journalistiske medier», og etter påtrykk fra NJ tar begrepet dermed opp i seg journalistenes rolle. Loven har blant annet regler om teknologinøytralt redaktøransvar for redaksjonelt stoff og markedsføring, redaksjonell uavhengighet og eiernes erstatningsansvar.

Arbeidet med å styrke kildevernet og anonymitetsretten gjenstår. Til tross for at journalisters vern om anonyme kilder er en menneskerettighet, er kildevernet under press. Ny lov om Etterretningstjenesten, som vi har kjempet for skal kunne kontrolleres bedre, er et eksempel på at kildebeskyttelsen ikke er godt nok ivarettatt. NJ har spilt inn til Justisdepartementet at det må innføres en yrkesmessig taushetsplikt om anonyme kilders identitet.

Selv om behovet for journalistikk har vært særlig viktig under pandemien, har NJ måttet kjempe for grunnleggende prinsipper som åpenhet og tilgang til informasjon. Vi var med på å få stoppet et lovforslag om at Koronakommisjonens medlemmer skulle ha taushetsplikt i 100 år i stedet for 40 år, som er det vanlige. Vi har jobbet for større åpenhet om eierforhold i selskaper og kommet med forslag til hvordan register over reelle rettighetshavere og digitalt aksjonærregister kan etableres og integreres sammen.

Gjennom perioden har NJ kjempet for å styrke offentligheten i rettspleien. For det første gjelder det arbeidet med å få etablert en egen mediekanal mellom journalister og politiet, slik at informasjonsflyten kan bli bedre. For det andre jobber vi for større innsyn i straffesaksdokumenter. Vi har blant annet vært partshjelper for VG i en sak mot Riksadvokaten etter innsynsnekt. Vi har også arbeidet for å styrke den digitale tilgangen til rettsavgjørelser.



Journalister i VG ble nektet innsyn av Riksadvokaten. I februar behandlet Høyesterett søksmålet fra VG, NR og NJ, her representert av Arne Jensen, Ina Lindahl Nyrud og Gard Steiro. Foto: Line Møller, VG.

NJ har også engasjert seg i arbeidet med en ny arkivlov. Det mest radikale er at postjournalen foreslås nedlagt. I stedet skal det innføres en generell plikt til å gjøre dokumentasjonen fra offentlige virksomheter tilgjengelig. Skal det ha verdi for innsynsretten, er det avgjørende at det etableres en plikt om at dokumentasjonen skal være tilgjengelig for allmennheten. Vi har derimot vært kritiske til forslaget om en ny forvaltningslov. Derfor har vi foreslått å utvide forvaltningens mulighet til å holde noe hemmelig på grunnlag av taushetsplikt om næringslivets drifts- eller forretningsforhold.

NJ har vært sentral i revisjonsarbeidet med Vær Varsom-plakaten i kjølvannet av «BarVulkan-saken». Vi leverte en omfattende høringsuttalelse til Kildeutvalgets rapport, der vi støttet flere av anbefalingene, men også hadde forslag til flere justeringer. Vi er fornøyde med endringene og mener premissene i kontakten mellom redaksjon og kilde er bedre.

Medienes samfunnsrolle

NJ var også blant hovedaktørene som fikk stoppet forslaget om et mediestøtteråd. Vi mener forslaget om et slikt råd uten tilstrekkelig mediefaglig kompetanse, var en svært dårlig løsning for å finne frem til en god og langsiktig fordeling av mediestøtten. NJ har i arbeidet ikke vært negative til at dagens ordninger bør endres og stiller seg positiv til å bidra i et samarbeid for å utrede andre løsninger.

Det er bra at den nye mediestøtteloven gir langsiktighet gjennom økonomiske rammer på fire år av gangen, men NJ har sammen med de andre bransjeorganisasjonene jobbet – og fått gjennomslag – for at det skal være en årlig debatt i Stortinget om medienes situasjon. Ikke bare når det gjelder økonomi, men også om spørsmål knyttet til åpenhet, innsyn og medienes rolle i et velfungerende demokrati.

Vi har også engasjert oss i endringer innen distribusjon og postlovgivningen. Endringene har stor påvirkning på mange lokalaviser og dermed våre medlemmer. Sammen med bransjen har vi fått på plass ordninger som sikrer forutsigbarhet i distribusjonen, og en ordning som vil være til god hjelp for disse mediehusene til å lykkes i den digitale transformasjonen.

I perioden har vi lagt vekt på å ha en tett kontakt med Stortingets mediepolitikere. Vi har invitert dem til oss for å diskutere medierelaterte problemstillinger, gitt innspill til flere av partienes programprosesser og gjennomført møter om enkeltsaker. Vi opplever denne dialogen som svært positiv, og ser at mange politikere kommer til oss for å få fakta om våre medlemmers hverdag, og utviklingstrekk i bransjen. Vi tror denne jevnlig dialogen er svært nyttig for å ivareta NJs interesser.

Kompetanseløftet



Nestleder Dag Idar Tryggestad forteller om kompetanseløftet under Styrkeløft 2019. Foto: Krister Sørbo.

Et sterkere NJ

Kompetanse

Kompetanse for journalister og våre tillitsvalgte har vært en sentral del av organisasjonens tiltaksplan i perioden. Vi har jobbet politisk for at kompetansefremmende tiltak skal bli en del av tilskuddsordningene, og krav om å legge til rette for kompetanseheving for alle har vært viktig i tariffoppgjørene. Vi har også bevilget mer støtte til journalistfaglige arrangementer og konferanser i regi av NJ, men også gjennom andre organisasjoner.

Gjennom NJ-skolen satte vi oss mål om å tilby flere kurs for våre tillitsvalgte enn noen gang. Kursene var tenkt gjennomført som både fysiske og digitale samlinger. Pandemien satte en stopper for fysiske møter, men gjorde at vi også frigjorde kapasitet til å avholde digitale kurs. På sikt er det ønskelig å få på plass et system som registrerer hvem som deltar på hvilke kurs og at klubbene kan hente ut data om dette. Det er også for budsjettåret 2021 satt av midler til å utvikle digitale kursfasiliteter i Brugata, slik at det blir mulig å avvikle flere kurs, og av enda bedre kvalitet.



NJ-skolen

Fra tiltaksplanen:

- *NJ skal videreutvikle NJs digitale tillitsvalgtopplæring*
- *NJ skal gi nye klubb- og lagsledere nødvendig opplæring i rollen som tillitsvalgt, gi dem incentiver til å påta seg rollen over flere perioder, og undersøke hvordan erfarne tillitsvalgte kan få sin kompetanse dokumentert*

Klubb og lag

Klubbledere og lagsledere har vært prioritert i perioden. Lagsledere har på lagsledersamlinga og på Styrkeløft særlig fått opplæring i hvordan drive lagsarbeid, men har også hatt mulighet til å delta på andre kurs. Klubblederne har fått kurs om arbeidstid, lokale forhandlinger og andre relevante tema. Det har også vært mye kursing for klubbledere gjennom nettkurs. På nettkursene har det deltatt 568 tillitsvalgte fra minimum 145 klubber og lag.

I perioden har NJ-skolen hatt seks kurs i lokale forhandlinger, der ett var fysisk og fem digitale. Til sammen har disse kursene hatt 152 deltakere. I tillegg var forhandlingsteknikk en viktig del av Styrkeløft i 2019. Gjennom arbeidet har mange blitt bedre rustet for lokale forhandlinger. I det nye medlemssystemet skal det være mulig å skrive ut deltakerbevis for å kunne dokumentere kompetansen tillitsvalgte har fått i NJ.

Midlertidige

NJ har i perioden hatt et kurs om midlertidig ansatte for klubbledere og to kurs for de faktisk midlertidig ansatte. I tillegg har det vært skolering under Styrkeløft, og temaet har vært oppe i flere spørsmål- og svarsesjoner.

Frilans

NJ har i perioden hatt to kurs i bruk av rammeavtalen og har hatt to forhandlingskurs for frilansere. Både på forhandlingskurset for frilansere og kursene om rammeavtalen har de veiledende satsene blitt referert til og opplyst om. Totalt deltok 701 frilansere på nettkurs i regi av NJ under pandemien, og 851 i hele perioden. Det vil si at vi har skolert mer enn hele medlemsmassen til NJ Frilans via NJ-skolen i perioden.

Den digitale NJ-skolen

I løpet av våren 2020 har organisasjonen gjennomgått en utvidet digitalisering. Da NJ allerede hadde planen klar for ordinær gjennomføring av nettkurs, var det uproblematisk å innføre digitale informasjonsmøter i den usikre situasjonen. Vi har videreutviklet arbeidet med den digitale NJ-skolen. Det eksisterer kompetanse i sekretariatet på gjennomføring av digitale kurs, og dette er under kontinuerlig utvikling. I perioden har sekretariatet også sett på eventuelle kommersielle digitale læringssystemer (LMS). NJ har hatt 36 nettkurs under pandemien, derav 13 for frilansere, 19 for tillitsvalgte, to for midlertidige og to for studentene.

Tilbakemeldingene viser at nettkursene også har hatt en viktig sosial funksjon og har bidratt til å få de tillitsvalgte til å kjenne seg trygge i rollen.

Kan NJ-kurs gi formalkompetanse?

Spørsmålet om hva som skal til for at NJ-kurs skal gi formalkompetanse ble utredet av Institutt for Journalistikk (IJ) i forbindelse med at NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) stilte nye krav til kursopplegget for START-kurs. START er et tilbud til redaksjonelle medarbeidere uten formell journalistutdanning og ble godkjent som høyere utdanning i 2001.

I 2016 krevde myndighetene likevel at «minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen» for at studiet skulle godkjennes som formalkompetanse. Dette gjaldt IJs samarbeidspartner Høgskulen i Volda. Kurset ble testet ut i en prøveperiode fra 2017 til 2020. START-styret konkluderte da med at denne modellen ble for dyr. Den ble derfor avvirket til fordel for et START-kurs som ikke gir formalkompetanse. På bakgrunn av denne erfaringen har ikke NJ gått videre i arbeidet med å få kurstilbud til tillitsvalgte godkjent som kompetansegivende av NOKUT.

Mentorordningen

Det ble i perioden igangsatt en mentorordning for nye tillitsvalgte som et pilotprosjekt. Målet med ordningen er tredelt. For det første skal den være sentral i å knytte nye klubbledere til Norsk Journalistlag. Ved å få en erfaren tillitsvalgt som mentor når en kommer inn i vervet, blir avstanden kortere til resten av organisasjonen. For det andre vil mentorordningen gjøre klubblederen tryggere i rollen. Det å være klubbleder kan i seg selv være ensomt, men å ha noen å snakke med vil bidra til at man kjenner seg tryggere i rollen og opplever et fellesskap. For det tredje er målet at klubblederen skal ha noen å rådføre seg med. Mentoren skal ikke være pådriver, det skal være klubblederen selv som bestemmer hvor mye kontakt det skal være for å unngå at ordningen blir et stressselement. To mentorpar deltok i pilotprosjektet høsten 2020. Erfaringene var positive, men ettersom antall par av ulike grunner ble begrenset til to, besluttet landsstyret å videreføre prosjektet i 2021.



Alle kursledere i Afrika var for første gang samlet til et seminar i Senegal i oktober 2019. Foto: Eva Stabell.

Internasjonalt arbeid

NJs internasjonale prosjekter for mediefrihet og journalistsikkerhet startet i 2014 og pågår fortsatt. Treårsavtalen med UD ble forlenget med ett år - til og med 2020, og så ytterligere tre måneder som følge av pandemien. Avtalen går dermed ut i slutten av mars 2021, og en søknad om en ny treårsavtale fram til 2024 er nylig blitt godkjent av UD.

Kurser kolleger

Hovedsatsingen er fortsatt sikkerhetskursing av journalister i den tredje verden, de som ikke har eiere eller redaktører som har mulighet til å sende dem på kurs. Den internasjonale journalistføderasjonen IFJ overtar rundt halvparten av tilskuddet NJ får, for å organisere sikkerhetsopplæring.

I Midtøsten og Nord-Afrika (MENA) er en gruppe journalister kurset i å holde sikkerhetskurs for kolleger i hjemlandene. I samme region pågår en omfattende kampanje for å få flere land til å signere et «mediefrihets-charteret for araberlandene». I tillegg driver IFJ et eget støtteprosjekt for det palestinske journalistforbundet PJS. Det holdes også sikkerhetskurs for journalister i Kaukasus – Georgia, Armenia og Aserbajdsjan, og i Ukraina og Hviterussland. I Sør-Asia støtter vi et nettverk for økt sikkerhet og mer likestilling. Et samarbeid med Sri Lanka Press Institute om kursing i landets ferske Right to Information-lov har lært flere hundre journalister å bruke offentlighetsloven. I Myanmar har prosjektet bidratt til å bygge opp journalistforbundet.

Sikkerhet og likestilling

Sentralt i NJs egne prosjekter står sikkerhets- og likestillingskurset for kvinnelige journalister. Gjennom Train the Trainers-kurs har journalister lært å holde workshops i sikkerhet og likestilling/ kvinners rettigheter for kvinnelige og mannlige kolleger. På denne måten har flere tusen medlemmer av journalistforbundet i Afrika, og i Nepal og Bhutan, fått verktøy til å gjøre sin egen og kollegers arbeidsdag tryggere. Høsten 2019 samlet vi for første gang våre over 50 kursledere i Afrika til et seminar i Senegal. Alle kurslederne fikk lære førstehjelp, samt oppfriskning av kunnskap og planlegging av nye kurs og kampanjer i nord, sør, øst og vest i Afrika. I 2020 ble en omfattende evalueringsrapport levert til UD. Den var svært positiv, og ble et godt grunnlag for den nye treårsplanen vi nå har fått støtte til.

I 2020 har det i Sør-Asia og i Kaukasus stort sett vært digitale kurs og møter. Det er det vanskeligere å få til i Afrika, men mange land har kunnet fortsette med workshops til tross for pandemien. Eva Stabell har hatt ansvaret for prosjektene i full stilling som dekkes av prosjektmidlene. I den nye avtalen får NJ også ansvaret for administrasjonen av SKUPs og IJs internasjonale tilskudd fra UD, til deres prosjekter for journalister i det globale sør.

NJs Solidaritetsfond gir livsviktig hjelp

I tillegg til de UD-finansierte prosjektene kan NJ støtte journalister og journalistforbund i land i Den 3. verden gjennom Solidaritetsfondet. Avkastningen og overskuddet av fondet brukes til journalister i krise, til kurs og organisasjonsbygging, journalister tvunget i eksil og journalister og organisasjoner i land der myndighetene motarbeider pressefrihet. De siste to årene er det brukt rundt 700 000 kroner. Den største enkeltutbetalingen på 100 000 kroner gikk til en mexicansk organisasjon som driver prosjekter i undersøkende journalistikk i verdens farligste land for journalister.

Andre mottakere er blant annet Norsk PENs arbeid for tyrkiske journalister, støtte til en overgrepsutsatt journalist som flyktet fra Sudan med sine to døtre, flybilletter til representanter fra Afghanistan og Myanmar for deltakelse på IFJs kongress og støtte til medisinsk behandling for journalister fra Jemen og Palestina.

Norden står sammen

Det nordiske samarbeidet er fortsatt nyttig og effektivt. For tiden er det Sverige som leder Nordisk Journalistforbund. I tillegg til å dele informasjon og erfaring, blir utspill, protester og internasjonalt samarbeid langt sterkere når Norden står sammen - ikke minst på internasjonale møter i våre paraplyorganisasjoner IFJ og EFJ.

Med fingeren på journalistpulsen

NJ har løpende kontakt med søsterorganisasjoner og journalistmiljøer i og utenfor Norge. Vi tar jevnlig initiativ til eller er med på, uttalelser, protester og varslinger. Vår erfaring er at slike utspill er nyttige og ofte betyr mye for de berørte.

I mai 2019 [understreket landsstyret i forbindelse med tiltalen mot Julian Assange](#) overfor myndighetene i Storbritannia og USA at publisering av hemmelige eller skjulte opplysninger som er relevante for samfunnsdebatten, er i kjernen av medias samfunnsoppdrag. Det er derfor avgjørende at publisering av slikt materiale ligger innenfor pressefriheten. EFJ og IFJ sluttet seg til [uttalelsen](#). I juni 2019 [protesterte landsstyret overfor USAs ambassadør](#) over voldshandlingene som journalister på jobb for å dekke de omfattende protestene der, ble utsatt for.

I april 2020 varslet NJ sammen med Amnesty, Helsingforskomiteen og Human Rights House norsk UD om at [Novaja Gazeta-journalist Elena Milashina](#) var i livsfare etter drapstrusler fra Tsjetsjenias leder. Vi ba UD og ambassaden i Moskva om å beskytte henne. De samme fire organisasjonene skrev en kronikk om forvitringen av ytrings- og mediefriheten i Russland, publisert i [Dagsavisen i mai](#) 2020.

På Verdens pressefrihetsdag 3. mai 2020 skrev lederne i de nordiske forbundene kronikken [«Pressefriheten viktigere en noen gang»](#) – om hvordan koronakrisen ble utnyttet til å redusere ytringsfrihet og menneskerettigheter i verden. I august 2020 slo NJ alarm om den kritiske [situasjonen for journalistene i Hviterusland](#) i et brev til utenriksminister Ine Eriksen Søreide. Bekymringene ble utdypet i et videomøte med utenriksministeren, som blant annet lovet tiltak i OSSE og Europarådet, og direkte innspill til hviterussiske myndigheter.

I oktober 2020 fikk den nye dokumentaren om fergen «Estonia» mye oppmerksomhet, og det vakte oppsikt at svenske myndigheter tok ut tiltale mot journalistene bak den. Et svensk forsøk på å ta beslag i filmmaterialet mislyktes fordi det befant seg i Tyskland og tyske myndigheter avviste forsøket. De nordiske forbundslederne protesterte mot tiltalen gjennom et felles innlegg: [«Journalistikk er ikke en forbrytelse.»](#)

I januar 2021 tok NJ initiativ til en protest i forbindelse med angrepet mot USAs kongress, inkludert journalistene som var på jobb der. I [«Tillit til mediene er tillit til demokratiet»](#) påpekte vi at vi hadde fått demonstrert i praksis hvordan angrep på journalister i et av verdens største demokratier setter selve demokratiet i fare.



Trygve Moe (t.v.) deler her ut Trym-prisen til Toralf Sandåker under NJs landsmøte i 2019. Foto: NJ.

Priser

Årets klubbleiar

Årets klubbleiar er en pris som går til en som i nær fortid har markert seg med særlig stor innsats for enkeltmedlemmer og/eller organisasjonen. Prisen er en fin måte å sette fokus på at det er menneskene og arbeidet de gjør som er drivkraften i organisasjonen. Alle som er medlem av NJ kan foreslå kandidater, og AU er jury. I 2019 gikk prisen til Josefine Spiro i Vestlandsnytt. Ørjan Brattetveit i Avisa Hordaland ble årets klubbleiar i 2020.

Trym-prisen

Trym-prisen er NJs hederspris til en person som har nedlagt en ekstraordinær innsats for sine kollegers ve og vel gjennom verv og/eller annen innsats i organisasjonen. Trygve Moe har gitt navn til prisen. Han var organisasjonens første generalsekretær i 1984-1985 og var leder i periodene 1964-1966 og 1970-1983. Trym-prisen gikk i 2019 til Berit Rekaa i NRKJ og Toralf Sandåker i NJ Frilans.

Representasjon i styrer og utvalg

Institutt for Journalistikk (IJ)

Hege Iren Frantzen, nestleder

Christer Pedersen, styremedlem

Dag Idar Tryggestad, vara

Hege Fagerheim, vara

Journalisten

Sven Arne Buggeland, styreleder

Marita Valvik, styremedlem

Rolf Johansen, styremedlem

Grethe Brandsø, styremedlem

Paal Svendsen, vara

Sonja Nordanger, vara

Lars Anders Døvlø Larssen, vara

Norsk Presseforbund

Dag Idar Tryggestad, styremedlem (leder 2018-2019)

Hege Iren Frantzen, styremedlem

Pål Hellesnes, vara

Pressens Faglige Utvalg (PFU) 2018-2020

Alf Bjarne Johnsen (VG), leder

Liv Ekeberg (Agderposten)

Gunnar Kagge (Aftenposten)

Ellen Ophaug (Fredriksstads Blad)

Nina Hærnes (Sykepleien)

PFU 2020-2022

Ellen Ophaug (Fredriksstad Blad)

Gunnar Kagge (Aftenposten)

Nina Hernæs (Sykepleien)

Kim Nygård, (Adresseavisen)

Ådne Lunde (Bergens Tidende)

Pressens offentlighetsutvalg

Ina Lindahl Nyrud, styremedlem

Kopinor

Hege Iren Frantzen, styremedlem

Representantskapet: Marius Steen (vara: Dag Idar Tryggestad)

Norwaco

Hege Iren Frantzen, styremedlem

Fordelingsutvalg Privat Kopiering: Merete Jansen (LO Media)

Fordelingsutvalg TV-arkiv: Hege Iren Frantzen

Fordelingsutvalg Museer: Hege Iren Frantzen

Studiepermisjonsordningen (Stup) MBL 2017-2019

Henrikke Helland (TV2)

Kjetil Gillesvik (BT)

Henrik Ulrichsen (Tønsbergs Blad)

Sonja Nordanger (Aller), vara

Studiepermisjonsordningen (Stup) MBL 2019-2021

Henrikke Helland (TV2)

Kjetil Gillesvik (BT)

Henrik Ulrichsen (Tønsbergs Blad)

Jonas Nilsson (Adresseavisa), vara

MBL og NJ bytter på å ha lederen annenhvert år (MBL 2019, NJ 2020, MBL 2021)

FriStup

Henrikke Helland (TV2), leder

Kjetil Gillesvik (BT), styremedlem

Henrik Ulrichsen (Tønsbergs Blad), styremedlem

Anne-Lise Aakervik (frilanser), styremedlem

Lisbet Jære (frilanser), vara

NRK-Stup

Arild Jonsjord, leder

Anne Berit Larsen, styremedlem

Pressens Stipendkomité (Stip) og Pressens Faglitteraturfond (PFF)

Line Scheistrøen (NJ), leder til januar 2021

Hege Lamark (Senter for journalistikk i Bodø, styremedlem

Christer Pedersen (iTromsø), styremedlem, nestleder fra januar 2021

Ingun Alette Mæhlum (frilanser), styremedlem

Trond Idås (NJ), vara

Opplysnings- og utviklingsfondet MBL

Henrikke Helland (TV2), leder

Kjetil Gillesvik (BT), styremedlem

Den store journalistprisen

Finn Våga (Stavanger Aftenblad)

Årets avistegning

Hege Ulstein (Dagsavisen), fra 2020

Terje Eidsvåg (Adresseavisen), leder i 2019, 2013 – 2019

Nordisk Journalistforbund

Hege Iren Frantzen

Dag Idar Tryggestad

Eva Stabell, deltaker

Stiftelsen Dagbladet

Jon Wessel Aas

Ann-Magrit Austenå

Nils E. Øy

Finn Øystein Bergh

Ellen Arnstad

Jahn Arne Olsen

Pressens Gravferdskasse

Trine Frydenlund

Hilde Tretterud

Mediebedriftenes klareringstjeneste

Knut Skaslien, NJ

Torgny Segerstedts Minnefond

Gunnar Kagge (Aftenposten)

Pressens Stipendfond

Hege Iren Frantzen

Pressens Arbeidsledighetskasse

Trine Frydenlund

Hilde Tretterud

Stiftelsen Asker og Bærums budstikke

Catherine Gonsholt Ighanian

Tine Dommerud

NJs arbeid i internasjonale ekspertgrupper

Broadcasting Expert Group – BREG

NJ i NRKs leder Rolf Johansen har vært NJ-representant i ekspertgruppa for allmennkringkasting i EFJ/IFJ i hele perioden.

Freelance Expert Group – FREG

Frilansjournalist Oddrun Midtbø sitter i EFJs ekspertgruppe for frilansere.

Authors Rights Expert Group – AREG

Advokat August Ringvold er NJs representant i EFJs gruppe for opphavsrett.



Medlemsundersøkelsene

Fra tiltaksplanen:

- *NJ skal undersøke hvordan studentene opplever studiene og bruke dette til å jobbe strategisk for å påvirke og forbedre utdanningene*

Studentundersøkelsen

NJ Student har gjennomført årlige undersøkelser for å kartlegge studentmedlemmenes opplevelser av studiestedene og studietiden. 170 studenter (23 %) besvarte undersøkelsen i 2020, der det også ble spurt om erfaringer med utdanningenes håndtering av pandemien. Undersøkelsen viste at mens under 60 prosent var godt fornøyd med den teoretiske undervisningen ved studiestedene, var omtrent tre firedeler fornøyd med den praktiske opplæringen. Syv av ti trivdes godt med det sosiale miljøet på studiet, mens rundt én av ti var misfornøyd. Åtte av ti ønsker å jobbe som journalist etter studietiden, og en like stor andel mente at utdanningen hadde gjort dem godt forberedt til journalistyrket.

Et klart flertall var fornøyd med måten studiestedet håndterte pandemien for å ivareta studentenes helse på. En av ti svarte at de hadde mistet muligheten til å ha ekstern praksis. Nesten én tredel svarte at de ble permittert som følge av pandemien.

Frilansundersøkelsene – arbeidsvilkår og frilanssatser

NJ Frilans har gjennomført to undersøkelser av frilanseres arbeidsvilkår i landsmøteperioden. Den første undersøkelsen ble gjennomført i samarbeid med Fritt Ord, Pressefotografenes Klubb (PK) og Kritikerlaget sommeren 2019. Fritt Ord finansierte undersøkelsen, som resulterte i rapporten «Høy trivsel – usikre kår», utarbeidet av forskerne Anders Graver Knudsen og Birgit Røe Mathisen ved Nord Universitet, i samarbeid med en prosjektgruppe bestående av blant andre Audun Hasvold og Brian Cliff Olguin fra NJ Frilans og Trond Idås fra NJs sekretariat.

Initiativet til prosjektet ble tatt av Audun Hasvold, blant annet for å følge opp punktet om frilanseres lønns- og arbeidsvilkår i tiltaksplanen. 483 frilansere besvarte undersøkelsen (42 prosent), 286 av disse var medlem av NJ. Den viste blant annet at drøyt halvparten av medlemmene i NJ Frilans var frilansere av eget valg, andre fordi det ikke fantes andre jobber eller at de hadde mistet jobben. Den viste også at mange kombinerer journalistikken med annet arbeid, blant annet fordi det er vanskelig å leve av alene. Samtidig svarte åtte av ti at de trives godt som frilansere.

Undersøkelsen ble fulgt opp vinteren 2020, med hovedfokus på medlemmenes bruk av rammeavtalen for kjøp og salg av frilansstoff. I underkant av 300 NJ Frilans-medlemmer besvarte undersøkelsen, som viste at NJ fortsatt har en vei å gå for å gjøre frilansmedlemmene kjent med avtalen og de veiledende satsene - og at de faktisk bruker dem. Under halvparten svarte at de hadde god kjennskap til avtalen, og rundt halvparten svarte at de viste til avtalen når de forhandlet pris. Den vanligste grunnen til ikke å bruke satsene var at oppdragsgiveren mente de var for høye. Dette viser at det er viktig at NJ Frilans opprettholder trykket på at de veiledende frilanssatsene skal følges både av oppdragsgivere og medlemmer.

Oppfølgingsundersøkelsen om seksuell trakassering

Fra tiltaksplanen

- *NJ skal sette i verk konkrete tiltak mot seksuell trakassering og ta initiativ til en oppfølgende undersøkelse om seksuell trakassering i bransjen*

Da presseorganisasjonene la fram resultatene fra #MeToo-undersøkelsen i 2017, varslet de om ny undersøkelse. Den ble gjennomført i november 2019. Drøyt 2400 NJ-medlemmer deltok i 2019-undersøkelsen, mens rundt 3600 svarte i 2017. Den nye undersøkelsen viste at andelen journalister som hadde opplevd seksuell trakassering i jobbsammenheng det siste halvåret hadde gått ned fra 4 til 2 prosent.

To av tre medlemmer svarte at arbeidsgiveren hadde gjennomført tiltak for å sette en stopper for seksuell trakassering på arbeidsplassen. Det var særlig på disse arbeidsplassene det hadde skjedd en positiv endring. Trakasseringen har gjerne form av kommentarer om kropp, tafsing og blikking. Denne typen opplevelser har både jobb- og helsemessige konsekvenser, spesielt i saker der en leder står bak. Lederne er involvert i 25 prosent av hendelsene. I disse sakene, som er de egentlig #MeToo-sakene, svarer nærmere én tredel av de rammede at de har byttet eller vurderer å bytte jobb, mens nærmere én fjerdedel svarer at de har hatt ulike former for helsemessige reaksjoner. NJs retningslinjer mot seksuell trakassering skal være kjent blant klubblederne og sendes ut i organisasjonen på hensiktsmessige tidspunkter i løpet av året. Retningslinjene inngår også som en del av materialet som sendes ut til nye klubbledere.



F.v. Kenneth Andresen (P4/Nent Group), Hege Iren Frantzen (NJ), Randi Øgrey (MBL) og Berit Nyman (Fagpressen) fra presentasjon av undersøkelsen om seksuell trakassering i mediebransjen 21. januar 2020. Foto: NJ.

Hjemmekontor- og koronaundersøkelsene

NJ gjennomførte to undersøkelser for å få medlemmenes erfaringer med hjemmekontor og å kartlegge konsekvenser for journalister under pandemien. Den første ble gjennomført i juni, og oppfølgingsundersøkelsen ble sendt ut i desember. Omkring 2600 (44 prosent) besvarte den første undersøkelsen og rundt 2 200 (40 prosent) den andre. Målet med den andre var å se på endringer. Den viser at savnet av kolleger og samarbeidet i redaksjonene hadde stor betydning for journalistenes helse.

Efaringene med hjemmekontor var delte. En tredel svarte at det hadde fungert godt eller veldig godt. Omtrent like mange synes at det har fungert dårlig. Svarene hang sammen med bosituasjon og om de hadde ansvar for barn i arbeidstiden. Halvparten svarte at bedriften hadde sørget for at de fikk utstyret og nettforbindelsen de trenger, en fjerdedel svarte at dette i liten grad har skjedd. Halvparten svarte at de jobbet mer effektivt hjemmefra. Fire av ti svarte at de jobbet mer enn vanlig på hjemmekontor. En av fem jobbet mindre. To av tre svarte at tilværelsen førte til at skillet mellom fritid og arbeidstid ble visket ut.

Av svarene ser det ut til at omtrent 30 yrkesaktive medlemmer var bekreftet smittet før sommeren, og at 300 antok at de hadde vært syke av korona. Av disse svarte en god del at de var blitt smittet på jobb. Resultatene viser at fotojournalister var spesielt utsatt.



Klubbleder i VG, Jørgen Braastad, i digitalt møte med NJ fra hjemmekontoret. Foto: Jørgen Braastad.

Synlighet

Fra tiltaksplanen

- *NJ skal bedre interninformasjonen, og synliggjøre vårt arbeid og våre medlemsfordeler*

Ny strategi

NJ har startet arbeidet med ny kommunikasjonsstrategi og tilhørende planverk, som avsluttes og forankres i det nye landsstyret våren 2021. I perioden har NJ økt frekvensen av nyhetsbrev, både til «alle medlemmer» og til spesifikke målgrupper basert på tema. Andelen som åpner disse, ligger på om lag 40-45 prosent.

SoMe

Norsk Journalistlags tilstedeværelse i sosiale medier er primært på Facebook, både gjennom siden «Norsk Journalistlag» og gjennom hvert lags sider. Det er også lukkede grupper for lagsledere, NJ Frilans og innenfor konsernene, hvor informasjon formidles og diskuteres.

I perioden ble det opprettet en Facebook-gruppe for klubbledere. Gruppen skal være et uformelt nettverk, der klubbledere diskuterer problemstillinger og deler erfaringer på tvers av konserntilhørighet.

I Journalisten har vi hatt en annonse som viser fram medlemsfordeler. Vinteren 2021 gjennomføres en vervekampanje, med blant annet animasjonsfilmer av medlemsfordelene.

Koronakommunikasjon

NJ mottok mange henvendelser etter hvert som koronasituasjonen utviklet seg. Som respons på dette ble det opprettet en «spørsmål og svar-side» for korona på nj.no. I perioden 12. mars til 12. april hadde siden over 5000 unike visninger, over fem ganger så mange visninger som nest mest besøkte side på nj.no. Det ble i tillegg gjennomført 1-3 ukentlige digitale møter mellom NJs rådgivere og tillitsvalgte for å gjennomgå utfordringer og problemstillinger som fulgte pandemien. NJ utviklet også egne råd til journalister som dekker pandemien, og disse ble sendt ut i organisasjonen både via nyhetsbrev og sosiale medier. Rådene ble også oversatt og distribuert via de nordiske journalistforbundene.

«Min side» og «Tillitsvalgtportalen»

Som en del av NJs nye medlemssystem er det etablert en innloggingsfunksjon for alle medlemmer - Min side. Her får man tilgang til opplysninger om eget medlemskap, samt mulighet til å gjøre endringer. På sikt vil man kunne søke på kurs og noen stipender, og finne historikk over deltagelse og tildelinger.

Tillitsvalgte får tilgang til Tillitsvalgtportalen. Her ligger en oversikt over alle medlemmer innenfor relevant organisasjonsledd. Klubbledere får oversikt over alle medlemmene i klubben, samt oversikt over inn- og utmeldinger. Lagsledere får oversikt over alle medlemmer i laget, samt alle redaksjonsklubber, inkludert kontaktinformasjon til styremedlemmer i de ulike klubbene. Tillitsvalgte har også fått tilgang til en egen ressurside på nj.no. Informasjonen om egne medlemmer, som tidligere ble tilgjengelig via medlemsavdelingen, vil nå være tilgjengelig via Tillitsvalgtportalen. Både Min side og Tillitsvalgtportalen vil utvikles og tilpasses videre.

Verveprosjektet

Fra tiltaksplanen:

- *NJ skal intensivere arbeidet med å beholde og rekruttere medlemmer, med mål om å øke medlemsmassen*

Landsmøtevedtaket kom i forlengelsen av forslagene fra Verveutvalget, som la fram konkrete forslag for landsstyret våren 2018 i rapporten «Tett på». Det ble satt av ett årsverk i sekretariatet for å utarbeide og iverksette en konkret handlingsplan for å ta vare på eksisterende medlemmer og intensivere vervearbeidet. Prosjektet løp fra september 2018 til september 2019 og resulterte i en omfattende handlingsplan. Framdriften ble forsinket fordi implementeringen av nytt medlems- og regnskapssystem bandt opp medarbeidere som også hadde roller i verveprosjektet.

I februar 2020 satte landsstyret ned en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å komme med forslag om hvordan prosjektet kunne tas videre. På bakgrunn av forslagene vedtok landsstyret tiltak om blant annet å legge til rette for entry/exit-undersøkelse, se på muligheten for å betale med Vipps, utarbeide nytt vervemateriell og at vervearbeid kommer opp på alle landsstyremøter. Arbeidet med å følge opp vedtaket er godt i gang, men forsinket som følge av pandemien.



Landsstyrets besøkte Bodø i september 2019 og fikk tid til å se på strømmen i Saltstraumen i en av møtepausene. Foto: NJ.

Tilstedeværelse i hele landet

Fra tiltaksplanen:

- *NJ skal ha økt tilstedeværelse og sørge for aktiviteter i hele landet, og avholde noen av landsstyremøtene i tilknytning til de regionale journalistfaglige konferansene eller andre møtepunkter for medlemmene*

Arbeidet med å øke aktivitetene utenfor Oslo var i ferd med å finne sin form da pandemien satte en effektiv stopper for fysiske samlinger over store deler av landet. Den tyngste satsingen var ansettelsen av en organisasjonssekretær med ansvar for å utvikle et landsdekkende profesjonsfaglig tilbud til landets journalister. Også deler av det organisasjonsmessige arbeidet ble flyttet ut, blant annet ved at landsstyret rakk å ha tre møter utenfor Oslo før alle måtte skje digitalt på Teams og Zoom. Landsstyret besøkte i denne forbindelse flere redaksjoner.

Møtet 27.-29. mai 2019 ble holdt i Asker.

Møtet 17.-18. september 2019 ble holdt i Bodø.

Møtet 13.-15. oktober 2020 ble holdt i Hurdal.

Miljø

Fra tiltaksplanen

- *NJ skal iverksette miljøtiltak innad i organisasjonen*

Under landsmøtet i 2019 ble klima en av de store debattene. Landsstyret vedtok i mai 2019 at NJ skal velge hotell- og konferansesteder som viser klimabevissthet og er opptatt av bærekraftige alternativ. Videre ble det vedtatt at medlemmer og tillitsvalgte som reiser på NJs regning, kan velge alternativ transport til fly og bil, selv om det er dyrere. Flyreiser utenlands skal særlig begrunnes.

Landsstyret tok også initiativ til å se på hvordan NJs midler var investert. Etter en gjennomgang av plasseringene ble de delene av midlene som ikke allerede var klimavennlig plassert, flyttet til grønne fond.

I juni 2020 satte landsstyret ned en arbeidsgruppe som skulle arbeide fram en klimaveileder for organisasjonen. Arbeidsgruppa ble ledet av Ole-Ottar Karlsen Høgstavoll fra Vikebladet Vestposten. Med seg hadde han Annette Hobson (NRK), Jørgen Braastad (VG) og Pål Hellesnes (Klassekampen) og Ingrid S. Grimstad og Mari Hauge fra NJs sekretariat.

Etter gode diskusjoner internt i gruppa, med sekretariatet, landsstyret og lagslederne, ble et forslag til klimaveileder levert 6. januar 2021. Den gir råd om hva en bør tenke på når en planlegger arrangementer og aktiviteter i regi av lokal- og konsernlag, store og små klubber og i regi av NJ sentralt. Det gjelder alt fra servering og klimavennlige reisemåter til råd om hvordan en kan ta inn «grønne» krav i lokale forhandlinger.

Organisasjonsprosjektet

Fra tiltaksplanen:

- *NJ skal videreutvikle organisasjonen slik at den er bedre tilpasset alle som utfører redaksjonelt arbeid i norsk mediebransje, og de som er på vei inn i yrket*

Det nye landsstyret gjorde følgende vedtak på sitt første møte: «Landsstyret setter ned et utvalg som skal utrede fordeler og ulemper ved å skifte navn på Norsk Journalistlag. Utvalget står fritt til å foreslå flere tiltak som ledd i arbeidet med videreutviklingen av organisasjonen. Konsekvensutredningen skal leveres landsstyret mars 2020. Det gis en løypemelding til landsstyret på møtet i november. Arbeidsutvalget får fullmakt til å sette sammen utvalget».

Landsstyret mente at en prosess som skulle vurdere en utvidelse av organisasjonen, også burde drøfte å endre navn på fagforeningen. Utvalget bestod av Hege Fagerheim, Stein Akre, Kjerstin Rabås, Martin Riber Sparre og Christian Sørkjerd. Utvalgets arbeid og sluttrapport ble B-stemplet. Utvalget ga jevnlig løypemeldinger til landsstyret. På grunn av pandemien ble sluttrapporten overlevert august 2020.

En av konklusjonene i rapporten var at både eksisterende og mulige medlemmer i tilhørende yrkesgrupper ikke identifiserer seg med dagens NJ, verken når det gjelder navn eller innhold. Landsstyret satte ned et vedtektsutvalg som skulle vurdere endringer av medlemskriterier og eventuelt navn. Utvalget bestod av Christian Sørkjerd, Hege Fagerheim, Margrethe Solheim, Jens Kihl, Janne Birgitte Prestvold, Benedicte Wærstad, Brian Olguin, Christer Pedersen og Stian Presthus. Samtidig ønsket landsstyret å åpne for en brei organisasjonsdebatt. Arbeidsutvalget utarbeidet et debattopplegg som ble tilbudt klubber og lag. Debatten skjøt først fart etter at vedtektsutvalget leverte rapporten i november 2020. Et enstemmig utvalg foreslo blant annet navneendring, mens et flertall ville åpne for at alle som jobber i eller for redaktørstyrte mediehus kan bli medlem av Norsk Journalistlag.

Landsstyret konkluderte med at de ikke ønsker å fremme forslag om navneendring til landsmøtet i 2021. Heller ikke det mest vidtgående forslaget om endringer av hvem som kan være medlemmer av fagforeningen. Derimot mener landsstyret at en organisasjonsdebatt bør leve videre og foreslår derfor dette for tiltaksplanen i perioden 2021-2023.



Fredag 8. november ble NJ Nord etablert i Tromsø. Det nye lokallaget består av nesten 600 medlemmer fra de tre nordligste fylkene. Her stemmes det over sammenslåingen under Svarte Natta i 2019. Foto: NJ.

Lokallagsprosjektet

Fra tiltaksplanen:

- *NJ skal gjennomføre vedtatte endringer i lokallagsstrukturen, og ha samtaler med øvrige lag som har tatt initiativ til samarbeid og/eller sammenslåing*

Landsstyret vedtok at NJ Oppland og NJ Hedmark skulle bli NJ Innlandet. Trondhjems Journalistforening og NJ Nord-Trøndelag skulle bli NJ Trøndelag. Finnmark, Troms, Hålogaland og Helgeland og Salten ble slått sammen til NJ Nord. Sammenslåingen ble iverksatt gjennom at flere av de gamle styrene fungerte som interimstyrer frem til årsmøtene høsten 2019. 2020 ble det første budsjettåret for de nye lagene. Høsten 2019 rakk alle lagene å gjennomføre aktiviteter som ga tilbud til medlemmer i alle opprinnelseslagene. Det ble også lagt planer for arrangementer i 2020, men de fleste ble avlyst. Den planlagte aktiviteten i 2020 skulle være en del av grunnlaget for evaluering av sammenslåingen.

Ett av målene med lokallagssammenslåingen var å effektivisere driften og belastningen på NJs sekretariat, blant annet gjennom føring av færre regnskap og mindre behov for å lære opp og/eller følge opp tillitsvalgte. Den gevinsten har man til en viss grad hentet ut.

Landsstyret har ikke satt i gang prosesser som skal lede til flere sammenslåinger, men det har etter initiativ fra enkelte lag vært sonderingsmøter for å se på muligheter for økt samarbeid, og som igjen kan lede til sammenslåing.

Vedlegg beretningen

Vedlagt beretningen følger også en egenrapport fra lagene og fra lederne av de regionale konferansene avholdt i perioden.

Lokallagene

NJ Frilans

Lisbet Jære



Noe av det viktigste som skjedde i 2019, var undersøkelsen som så på frilansernes arbeidskår. Den munnet ut i rapporten «Frilansundersøkelsen 2019 Høy trivsel – usikre kår» og et seminar høsten 2019. Det er første gang NJ Frilans har et så omfattende tallmateriale om sine medlemmer, og det er blitt brukt i kronikker og innlegg for å fronte medlemmenes sak. Nå vil Fritt Ord være med på en ny undersøkelse som skal holdes i 2021. I perioden har frilansstyret hatt intensjon om å være mer politisk aktiv og å komme i kontakt med andre frilansorganisasjoner. Dette var særlig nytt under pandemien, da NJ Frilans skrev flere appeller til myndighetene for at også vi skulle komme inn under ordningen med krisepakker. Pandemien har kastet lys over at frilansere henger etter når det gjelder inntekt sammenlignet med fast ansatte, og at selvstendig næringsdrivende har dårligere velferdsrettigheter. Vi håper dette er noe det kan jobbes aktivt med å endre i kommende periode. Et mål er at det skal settes som krav at de mediene som får pressestøtte, må betale frilansere etter NJs veiledende satser.

NJ Student

Hanne Sofie Økland Andresen



Pandemien har preget aktiviteten i NJ Student. Styret har hatt digitale møter jevnlig hvor vi har diskutert aktuelle saker, blant annet det nye økonomisystemet som innføres på nyåret. Vi har også hatt møter med klubblederne for å høre hvordan det går på studiestedene. Her har responsen variert. Hovedfokuset vårt har som alltid vært verving. Dessverre har pandemien gjort det vanskeligere. Likevel har vi fått til mye. Vi har fått startet opp igjen studentklubben i Bodø og fått et nytt styre i gang der. Ellers har det i høst vært aktivitet i de forskjellige studentklubbene, både fysisk og digitalt. For neste periode håper vi det blir mulig å samles fysisk igjen. Dersom det ikke går, håper vi å ha flere digitale arrangementer.

NJ Nord

Ann-Kristin Hanssen



NJ Nord ble opprettet i november 2019 og består av de fire gamle lagene Helgeland og Salten, Hålogaland, Troms og Finnmark journalistlag. Styret består av representanter fra alle de tidligere lagene. Vi hadde et konstituerende styremøte i Tromsø etter valget og et styreseminar. Ellers har arbeidet skjedd digitalt. Vi rakk å arrangere både treff med russiske kulturarbeidere, filmvisning, tre debatter og miniseminar om Frode Berg-saken og et kurs med Faktisk.no før Norge stengte. Etter det har vi hatt et digitalt klubbledermøte, men har måtte utsette alle planer.

NJ Hålogaland

Ann-Kristin Hanssen

På årsmøtet i 2018 vedtok Hålogaland Journalistlag at vi støttet et felles nordnorsk journalistlag. Laget deltok på flere møter om sammenslåingen sammen med de andre lagene i nord og var med i planleggingen av opprettelsen av NJ Nord. I 2019 deltok vi på et felles kunnskapsseminar sammen med Helgeland og Salten om havbruksnæringen. Vi arrangerte også et kunnskapsseminar om samferdsel i Narvik, med deltakere fra hele Nord-Norge.

NJ Finnmark

Stian Strøm



I sitt siste leveår arrangerte Finnmark Journalistlag en vårsamling for sine medlemmer. Turen gikk til Kirkenes og den russiske grensebyen Nikel. Under samlingen fikk medlemmene besøke det nye kultursenteret Nikel og kommunens rådhus. Vi var også innom operasjonssentralen til Finnmark politidistrikt i Kirkenes og lokalene til SydVaranger gruve. Medlemmene fikk også mye annet faglig påfyll. Foruten dette forberedte fylkeslaget seg på sammenslåing med NJ Nord.

NJ Troms

Silje Løvstad Thjømmø



Troms Journalistlag hadde i 2019, året det ble bestemt nedlagt, et svært aktivt år. Vi arrangerte tre debatter som alle var godt besøkt, en veldig populær True crime-kveld, en filmvisning med innleder, en artig og folksom sommerfest (tidligere kalt «Mack og mås») og ikke minst en prisutdeling med middag og påfølgende gravøl. De rundt 40 medlemmene som var til stede, pratet særlig om én ting den kvelden: at det er utrolig trist at man legger ned et velfungerende lokallag.

NJ Helgeland og Salten

Leif Steinholt



Det siste året med HSJ som eget lokallag ble gjennomført ut fra samme tankegangen: Bedre med få og gode arrangementer som folk kommer på, enn overambisiøse planer som sprekker. Det viktigste vi fikk til dette året, var et kunnskapsseminar om havbruksjournalistikk i Bodø i april 2019. Seminaret ble arrangert i samarbeid med Hålogaland Journalistlag, og HSJ var medarrangør da HJ arrangerte kunnskapsseminar om samferdsel i Narvik i september. I HSJ var det mye skepsis til sammenslåing da det først ble lansert, men skiftet etter hvert posisjon. Dette henger sammen med gradvis dalende aktivitet, en erkjennelse av at lokallaget er en skjør konstruksjon, og tydelige meldinger fra NJ-ledelsen om støtte til det nye lokallaget i startfasen.

NJ Trøndelag

Sanna Drogset Bjørstad



Årsmøtene for Trondhjems Journalistforening og Nord-Trøndelag Journalistlag ble holdt på Britannia Hotel i Trondheim 8. november 2019. Her ble lagene slått sammen til NJ Trøndelag, noe som ble feiret med årsmøtefest sammen med Trøndelag Redaktørforening. Nærmere 200 personer var til stede. Allerede i januar hadde vi debattmøter. 6. mai inviterte vi til digital debatt fra Nidaros' lokaler om koronaens påvirkning på mediehusene. Nærmere 300 personer var innom, og flere så sendingen via Facebook. Trøndelag Redaktørforening arrangerte debatt om medias dekning av Trond Giske og Trøndelag Ap i samarbeid med NJ Trøndelag og den ble sendt direkte fra NRK. En helt ny redaksjon er kommet til i Nidaros, mens andre store mediehus har eller skal ansette flere journalister. Et mål har vært å legge arrangementer til flere steder, slik at flest mulig får deltatt. Vi har fått øynene opp for digitale arrangementer, fordi laget sprer seg over et så stort fylke.

NJ Nord-Trøndelag

Pia Marie Lerseth



Nord-Trøndelag Journalistlag inn i historien - NJ Trøndelag reiste seg. Landsmøtet våren 2019 besluttet å slå sammen Nord-Trøndelag Journalistlag (NTJ) og Trondhjems Journalistforening (TJ), et arbeid som allerede var igangsatt da landsmøtet ble avholdt. NTJ hadde over lang tid lidd under lite engasjement fra medlemmene og store utskiftninger i styret, så det var ingen motstand i laget mot å bli sammenslått med TJ. En vennskapelig og ryddig prosess med flere møter mellom de to lagenes styrer, avsluttet med et årsmøte utover det vanlige. De to lagene samlet sine krefter til en felles markering der et nytt og engasjert styre ble valgt for nye NJ Trøndelag.

NJ Trondhjems

Joakim Slettebak Wangen



2019 var et år på det jevne hva medlemsaktivitet angår, med en håndfull OK besøkte medlemsmøter og to veldig populære sosiale begivenheter. 12. juni 2019 møttes rundt 70 medlemmer til gravøl. Fem måneder senere ble Trondhjems Journalistforening offisielt begravet med historisk årsmøtemiddag for 200 personer på Britannia Hotel. Der vi i stor grad inviterte til fysiske møter i gamle Trondhjems, må vi nå tenke nytt. NJ Trøndelags nedslagsfelt er enormt, og vi må på best mulig vis sørge for at alle medlemmer får de samme mulighetene til faglig påfyll. Vi skulle helst vært koronakrisen foruten, men vi er blitt bedre til å samles og kommunisere over avstand. De digitale mulighetene er enorme. Så må vi passe på at de ikke blir en hvilepute. For vi må og vil møtes igjen når det blir mulig.

NJ Møre og Romsdal

Ole-Ottar Karlsen Høgstadvoll



Åra 2019 og 2020 har vore svært forskjellige for NJ Møre og Romsdal - som for alle. I 2019 hadde vi grei aktivitet i laget, med haustsamling - der årsmøtet og utdeling av presseprisane fann stad. Vi hadde også baka inn litt fagleg påfyll. I 2020 var planen å arrangere ei større sommarsamling i Kristiansund i juni - men koronapandemien sette ein stoppar for dei planane. Vi arrangerte i staden ei digital samling med årsmøte, utdeling av presseprisar og Kahoot-kviss avslutningsvis. Ei kjekk og sosial stund - men sjølv sagt ikkje som «the real thing». For den neste perioden håper vi i Norsk Journalistlag Møre og Romsdal at samfunnet har kome seg tilbake til ein form for normal - slik at også aktivitetsnivået kan auke igjen.

NJ Sogn og Fjordane

Sunniva Knutsen



I hausten 2019 valte vi nytt styre for laget. I den samanheng gjennomførte vi eit styreseminar i februar 2020. Der la vi store planar for aktiviteten. Styret hadde mål om å arrangere fleire lågterskel arrangement. Ting skulle gjerast annleis med fleire mindre arrangement ulike stader, for å engasjere fleire medlemmar i eit fylke med store avstandar. Men vi måtte raskt legge om planane då pandemien slo inn. Vi fekk kasta oss rundt og arrangerte ein digital stream med vertane frå podkasten Radl om Badl frå Sogn Avis. Dette vart ein suksess, og vi var nøgde. Lokallaget har bidratt til å etablere ein ny redaksjonsklubb i avisa Porten.no. I oktober arrangerte vi årsmøte digitalt, og organisasjonsdebatten var på programmet. Der vart valt nytt styre, og vi takka av vår kasserar Stine Kyrkjebø Johansen og leiar Frode Grimelid. Det blei valt ny leiar, som er Sunniva Knutsen.

NJ Bergen

Jens Kihl



Aktivitetsnivået i Bergen Journalistlag har vore høgt. Styret har fungert godt, med månadlege styremøte og årlege styreseminar. Seminaret er no flyfritt. BJ har bidrege i kampen mot at NJ skulle flytte inn med arbeidsgjevarsida i Pressens hus, arbeidet for å sikre at journalistikk og reklame ikkje flyt saman i NJ og for at NJ skal vere meir til stades utanfor Oslo. Vi har arrangert debattmøte kvar månad under vignetten "Redaksjonsmøtet". Gullparaplyen 2020 skulle gått av stabelen i mars. I staden gjennomførte vi ein digital versjon, og fekk delt latter, tårer og meisterleg journalistikk. Vi samarbeider med Nordiske Mediedager, Bergen internasjonale filmfestival og Bergen internasjonale litteraturfestival. Under NMD 2019 sette vi opp dokumentaren The Brink og samtale med regissøren. Vi samarbeidde om eit liknande opplegg under filmfestivalen hausten 2019. Vi har hatt klubbleiarsamlingar kvart halvår. Våren 2020 erstatta vi samlinga med ein ringjerunde. Det er no fungerande klubbstyre i alle redaksjonar, og eit godt studentlag.

NJ Haugesund

Jarl Vidar Meling



Haugesund Journalistlags aktivitet i 2019 var høy. Året startet med den årlige journalistfaglige konferansen i februar. Her var det omkring 50 deltakere. Interessante foredrag ble avholdt og det ble delt ut priser. I april hadde vi debattmøte, denne gangen i samarbeid med samtidsforeningen og debattforumet Øyo-biblioteket. Sommeren 2019 samlet medlemmene seg til sommerfest i forbindelse med Den Norske Filmfestivalen. Neste arrangement var nok et debattmøte, også i samarbeid med Øyo-biblioteket. I desember 2019 ble Beinved-prisen delt ut i forbindelse med juleavslutning for medlemmene. 2020 startet med Vinterkonferansen. Her var det godt oppmøte og tilbakemeldingene var gode. Resten av året kan man stort sett sette en strek over - og vi forsøker igjen i 2021.

NJ Stavanger

Frida Ripland Moberg



I mars 2019 avholdt Stavanger Journalistlag pressefest. I oktober hadde vi årsmøte med valg av nytt styre og foredrag av Tone Pedersen fra Byas-satsingen til Stavanger Aftenblad. På slutten av året hadde vi pressepub. I begynnelsen av 2020 arrangerte vi for første gang konferansen "Stiv kuling" med 120 deltakere og den store "Pressefesten 2020". Resten av året har vi holdt digitale arrangement. Ett av dem var en panelsamtale om erfaringsutveksling om "koronakontoret". Deretter en digital pressepub med Bahare Viken fra NRK om hvordan man produserer visuelle nyheter som engasjerer unge. I oktober hadde vi digitalt årsmøte. Vi startet 2020 med ny giv, men har ikke fått gjennomført det vi ville. Vi håper å fortsette med faste pressepuber og den årlige Pressefesten.

NJ Agder

Sindre Haugen Mehl



NJ Agder kan sjå attende på ei periode med auka aktivitet og oppslutnad. Grunna seinka interesse for den regionale Sommerkonferansen med NJ Stavanger, bestemte årsmøtet 2019 at Agder lagar eit eige opplegg lokalt. Hausten 2019 var det premiere på konferansen Hustru. Pandemien har prega laget, men før landet blei stengt viste me filmen Bellingcat på kino. I juni hadde me pressepub om koronadekninga til lokalpressa, og me har oppretta kontakt med sjukehusleinga for å drøfte korleis helseføretaket best kan informere om akutthendingar. Presseprisane blei gjort digitalt og klubbane følgde med på storskjerm. For første gong delte NJ Agder ut pris også for «årets lokalsak» og «beste digitale presentasjon». Aldri har interessa for Sørlandets pressepris vore større. Vi vonar 2021 blir eit år me kan samlast oftare og at Hustru kan gå som planlagt.

NJ Telemark

Fredrik Nordal



alle andre, svart belte i å avholde digitale møter.

NJ Telemark gikk inn i 2019 med ambisjoner om å få til mye. Det strandet, og styret tar fortsatt selvkritikk. Men deler av styret var om ikke annet aktivt i forbindelse med Gull & Gråstein. Vi fikk også markert oss i ulike debatter i lokalaviser og riksdekkende medier. 2020 startet derimot med større aktivitetsnivå. I januar holdt vi debatt om «Hva er galt med politikken i Skien?». Etterpå viste vi filmen «Bellingcat». Pandemien gjorde at planlagte arrangementer, som prisfest og foredrag av medieadvokat Jon Wessel Aas, utgikk. Styremøter har holdt seg på et jevnt nivå begge årene, mens det siste året ga oss, som hos

NJ Buskerud

Marita Røkeberg



som dessverre måtte avlyses i 2020 på grunn av koronapandemien. I 2021 håper vi at vi igjen kan samle gode kolleger til prisfest og høstseminar.

For Norsk Journalistlag Buskerud er det den årlige prisfesten som er årets høydepunkt. Rundt 50 journalister fra hele fylket samles til hyggelig lag når journalistprisen og fotoprisen skal deles ut. I tillegg arrangerte vi i desember 2019 debattmøtet om kildeutvalgets forslag til endringer i Vær Varsom-plakaten. 30 personer møtte opp på arrangementet, noe vi regner som et bra oppmøte. Vi opplever at det ofte er krevende å få folk til å stille opp på årsmøter og andre arrangementer. Krevende turnuser gjør at folk prioriterer fritid og sosiale lag i egen redaksjon framfor lokallaget. Vi hadde flere planer

NJ Vestfold

Henrik Ulrichsen



gjenkjenne dem?» Året før oppfant vi sammen med Skup og Redaktørforeningen «Folkets Skup». Høsten 2020 samarbeidet vi med 150-års jubilaranten Tønsbergs Blad, og arrangerte åpent hus og «demokratidag». I april 2020 lanserte vi svært smittevernsikre mikromøteturer med eksperter som forteller om et gitt tema.

Peeeter! Peeeter! Det er ikke bare kolleger med lakenskrekk som er å høre nattestid når det nå årlige journalistfaglige høstseminaret på Hotel Wassilioff i Stavern arrangeres. For de nattlige ropene fra tjenestepiken som sjøhelten Tordenskiold skal ha drevet til desperasjon kan høres fra rom 216. Et stille skrik kom også fra styret etter hvert som mange av planene våre ble avlyst. Likevel har vi klart mye i perioden: Vi har arrangert prisfest med mat og foredrag. Med Tønsberg og Færder bibliotek som samarbeidspartner arrangerte vi i februar 2020 «Hva er «falske nyheter» og hvordan kan man lære seg å

NJ Østfold

Karina Rydningen Torberntsson



I 2019 og 2020 har NJ Østfold hatt fokus på arrangementer. I 2019 holdt vi en debatt og en quiz. I debatten problematiserte vi om lokalpressen oppfyller sitt samfunnsoppdrag. Hele 100 personer møtte opp, og 111 fulgte med på streamen. Samme år holdt vi quiz i forbindelse med kommunesammenslåingen i Indre Østfold. Arrangementet trakk rundt 50 gjester, og 221 fulgte med på nett. I starten av 2020 holdt vi debatt om næringslivsjournalistikk. I juni 2020 holdt Steffen Fjærvik et foredrag via Facebook. Vi holdt åpne årsmøter både i 2019 og 2020. I 2019 og starten av 2020 besøkte styret mediehusene. Til neste år ønsker vi å få et samarbeid med IJ. I 2020 planla vi en mediegalla, som foreløpig er utsatt.

NJ Akershus

Kjell Aasum



Siden landsmøtet i mars 2019 har NJ Akershus gjennomført to SNUS-konferanser, med til sammen fem faglige foredrag. Vi har delt ut seks priser for beste journalistiske arbeider og beste fotografier. SNUS 2019 foregikk på Sørmarka i Follo, mens årsmøtet var lagt til Gull & Gråstein i Drammen. NJ Akershus bidro til å arrangere denne regionale journalistkonferansen i oktober 2019. Styrets studietur gikk til Praha. I 2020 flyttet vi konferansen fra april til oktober, til et arrangement i Sandvika der vi samtidig holdt årsmøtet. NJ Akershus legger fortsatt stor vekt på faglig skoloring gjennom SNUS-konferansen. Vårt hovedmål er å bidra til å styrke journalistikken i alle mediehus i Akershus. Styret arbeider aktivt for å få flere til å delta på våre konferanser.

NJ Innlandet

Brynhild Marit Berger Møllersen



De siste to årene har på mange måter vært historiske for oss. Vi startet denne perioden som NJ Hedmark og Oppland, og går ut av den som NJ Innlandet. Vi har fra første stund sett fordelene med å slå oss sammen. Tonen ble satt av et felles interimstyre med medlemmer fra begge de to gamle fylkene, mens valgkomiteen gjorde en kjempeinnsats for å få på plass et permanent styre. Disse to årene har mye handlet om å bli kjent med hverandre, avdekke behov og ønsker, og å finne formen når man skal samle medlemmer over såpass store avstander. Vi gjennomførte to vellykkede samlinger med overnatting i hvert av de gamle fylkene før koronaen festet grepet, i tillegg til at vi klarte å få til en klubbledersamling og årsmøte fysisk/digitalt midt under pandemien. Vi har valgt vekk noen digitale arrangement, og håper i stedet på at flere kan møtes fysisk til samling igjen til våren.

NJ Hedmark

Brynhild Marit Berger Møllersen

Hedmark Journalistlag avrundet sin siste periode i eget lag med prisutdeling og gravøl. Der hedret vi gode journalistiske bidrag, noe det var mange av, så tilbake på et godt samhold medlemmene imellom, som sjøl om de er spredt over store avstander, har stilt opp på fellesarrangement og vært engasjerte, men så også framover mot en ny giv gjennom å bli slått sammen med Oppland Journalistlag til NJ Innlandet. De siste månedene har gått til å nærme oss hverandre, og vi har fått gode tilbakemeldinger om at folk trives sammen og er klare for å jobbe videre i et samstemt lag.

NJ Oppland

Dag Kessel



Det første halvåret av denne landsmøteperioden var den siste for NJ Oppland. Under felles årsmøte for Hedmark og Oppland ble vi formelt slått sammen til NJ Innlandet. Vi hadde planlagt mye sammen før sammenslåingen og hadde en klar oppfatning av at å slå oss sammen var riktig å gjøre. Den følelsen har vi også nå, halvannet år etter. Driften av laget er effektivisert og vi har fått til mye bra allerede. Det er veldig synd at nedstengingen har lagt en demper på oppstarten av det nye laget, men vi håper å komme sterkere tilbake.

NJ Oslo

Anette Hobson



Oslo Journalistlag var i god stim da pandemien kom. Vi hadde vært på seminar og planene var klare. Dette året skulle by på muligheter til kompetanseheving for journalister i hovedstaden, gjennom kursing og foredrag i samarbeid med IJ i Fredrikstad. Videre hadde vi planlagt klubbledersamling, nødetatssamling og midlertidigsamlinger, vi hadde hatt visning av filmen Bellingcat og avholdt flere gode debatter. Samtlige ble streamet, og vi tok med oss gode erfaringer da vi så at arrangementer som var dårlig fysisk besøkt, likevel nådde bredt digitalt. Vi fant ut at streaming var kommet for å bli. På den måten kan også andre få glede av våre lokale debatter. Vi jobber nå også med å få «prosjekt ung» opp å stå. Dette skal være spesielt rettet mot yngre journalister som ikke nødvendigvis har et forhold til fagforening og ser hvorfor det er bra å være medlem. Og når Pressens Hus åpner, håper vi å være med på å utforme et solid og godt tilbud til alle. For vårt mål var og er: å få til noe - for de aller fleste.

Konsernlagene

NJ i Polaris

Jakob Ellingsen



De siste to årene har Polaris Media blitt betydelig større, særlig gjennom oppkjøp av aviser i Agder og Telemark. Det har vært en viktig oppgave for NJ Polaris og andre tillitsvalgte i konsernet å sørge for at dette blir bra. Samarbeidet med nye tillitsvalgte i konsernet har fungert godt, og NJ Polaris er blitt betydelig styrket etter utvidelsen. Det har vært en viktig sak for NJ Polaris få på plass gode og planmessige rutiner og ressurser for kompetanseheving i både konsern og bedrifter. Denne jobben er ikke fullført og blir viktig framover. I 2020 har også valg av nytt publiseringsverktøy vært en

viktig sak for NJP.

NJ i Amedia

Lars Andreas Døvre Larssen



Planlagte fysiske klubbledersamlinger har i 2020 ikke latt seg gjennomføre. Digitale konferanser og vår interne Facebook-side har blitt de viktigste møtepunktene, og heldigvis har deltagelse og engasjement vært bra. Vi har forsøkt å støtte klubbene med råd og skolering i forbindelse med lokale oppgjør, men koronakrisen gjorde det vanskelig å hente ut gode tillegg lokalt, selv i bedrifter med solid økonomi. Mot slutten av året var etablering av klubb i nye Avisa Oslo en viktig sak for oss, og vi er også glade for å ha startet klubb i Amedia Utvikling. Klubbene i Trønder-Avisa og Namdalsavisa er også

blitt del av «NJA-familien» etter at de inngikk et nært samarbeid. Det har også lyktes å etablere god kontakt med Amedias nye konsernsjef, og med svenske tillitsvalgte etter at Amedia i 2019 kjøpte seg opp i Sverige.

NJ i NRK

Rolf Johansen



NJ i NRK har i perioden prioritert vikar, midlertidig- og personalpolitikken i NRK. Dette er et langsiktig arbeid som vi begynner å se fruktene av nå med blant annet et nytt kapittel i Journalistavtalen om vikarer og midlertidige. Samarbeidet med NRK står også høyt på agendaen etter streiken i 2018. Vi er fornøyde med samarbeidet og håndteringen av pandemien. Det daglig arbeidet for oss fire heltidstillitsvalgte består av kompetanseheving av tillitsvalgte i NRKJ-systemet, organisasjonsbygging og verving, å ivareta arbeidsmiljø og den journalistiske kvaliteten, å bistå medlemmer i forbindelse med nedbemanninger og overtallighet, å bistå medlemmer som blir sagt opp på grunn av sykdom og daglig oppfølging av over 30 klubbledere og over 1700 medlemmer.

NJ i Schibsted

Erlend Skarsaune



Konsernlagets viktigste rolle er å være kontaktpunkt for tillitsvalgte i Schibsted. I et mediekonsern hvor mye skjer på tvers må også vi jobbe på tvers for å ha oversikt og være i forkant. I 2020 har vi tidvis hatt ukentlig kontakt i styret for å utveksle erfaringer og informasjon om situasjonen. Store ting har skjedd i løpet av de siste to årene. Schibsted har fått ny konsernleder og gjennomgått en omorganisering og utskillelse av rubrikkvirksomhet. For konsernlaget har det vært viktig å ha kontakt sentralt. Vi ønsker også å bidra til at ferske tillitsvalgte får kursing og opplæring. Vi har hatt store planer om dette, men innså etter mars at det må utsettes. For like viktig som den formelle kunnskapen om tariffavtaler og lovverk er det å kjenne andre tillitsvalgte. Da må vi møtes fysisk.

NJ i Mentor Medier

Gry Catinka Wold



Aktiviteten i perioden har vært beskjeden på grunn av pandemien. I Mentor er vi spredd over hele landet –også i Sverige, noe som har gjort det ekstra utfordrende å ta over roret nettopp i år. I begynnelsen av året var det planlagt å gjennomføre både en lagsledersamling, et årsmøte og et møte med ledergruppa. Alt har blitt avlyst eller utsatt. Mentor Medier har klart seg godt gjennom perioden og både ledelsen i de ulike utgivelsene og de ansatte utfyller hverandre godt. Ledelsen har hele tiden vært våkne for de ansattes behov, og har fulgt opp de enkelte redaksjonene på en god måte. Til tross for kutt i mediestøtten og stadig økt konkurranse i markedet står konsernet økonomisk støtt gjennom utfordringene. Det er takket være innsatsen på så vel redaksjonelt nivå, som på for eksempel annonsesalg.



I 2020 måtte også Bergen Journalistlags årlige prisfest Gullparaplyen avlyses. Da sørget konferansier Øyvor Bakke og lagsleder Jens Kihl for at prisene allikevel ble delt ut til vinnerne og oppsøkte dem både på gata og gjennom video. Foto: Anne Jo Lexander.

Arrangementer

Generelt

Av arrangementansvarlig Mari Torsdotter Hauge

Høsten 2019 ble de regionale konferansene Svarte Natta i Nord-Norge, Gull og Gråstein på Østlandet og Hustru på Sørlandet arrangert, med til sammen nærmere 500 deltakere. For 2020 ble budsjettet for journalistfaglige konferanser og eksterne arrangementer økt til 2,8 millioner kroner, der 800 000 var øremerket reisestøtte i form av konferansestipender. Et ambisiøst faglig og sosialt tilbud for norske journalister var klart, men 12. mars satte koronaviruset en foreløpig stopper for det meste av aktiviteten.

Årets bilde, Skup-konferansen, Data-SKUP, Nordiske Mediedager, DOK-festivalen, Fortellingens kraft og Radiodager var blant de arrangementene som ble avlyst, utsatt eller gjennomført digitalt i 2020. Tidsskriftforeningens årlige tidsskriftdag ble avlyst, det samme ble Barents Press' årlige seminar. Høsten 2020 ble imidlertid Puff-konferansen arrangert.

Arrangementskomiteene Hellkonferansen og Hauststormen vedtok at de planlagte konferansene høsten 2020 måtte avlyses, og derfor også Frilans 20.

I august 2020 vedtok landsstyret at NJ ikke gjennomfører fysiske samlinger med mer enn 50 deltakere ut året. Av de 800 000 kronene som var satt av til konferansestipend i 2020, står det meste ubrukt. Stipendene til Skup var allerede delt ut da pandemien inntraff.

Regionale konferanser

Hustri

Silje Bratland Roksvåg

I 2019 var det verdenspremiere på Hustri i Kristiansand. Over 160 deltok på konferansen og godt over 100 på festmiddagen, flere enn på NJ Agders konferanser på mange år. Det ble sofaprat med Per Axel Koch, konserndirektøren i Polaris Media som har kjøpt seg opp på Sørlandet. Medienes kildebruk ble diskutert, det samme ble søkermassene til utlyste stillinger. Og hvordan gikk det egentlig med valgdekningen på Sørlandet? Neste utgave av Hustri skal etter planen arrangeres høsten 2021.

Hell

Kirsti Kringstad

Hellkonferansen 2020 skulle arrangeres på Scandic Hell siste helga i oktober. I august besluttet komiteen, i samråd med eierne, å avlyse. Dette på grunn av den uforutsigbare koronasituasjonen. Det følte uforsvarlig å arrangere. Beslutningen står vi fint i etter å ha sett hvordan situasjonen i landet utviklet seg. Komiteen sitter i to år av gangen, det vil si at den samme gjengen skal planlegge og gjennomføre Hellkonferansen 2021.

Gull og Gråstein

Audun Hasvik

Gull & Gråstein ble arrangert på hotell Scandic Ambassadeur i Drammen i oktober 2019. Konferansen er for journalister, nå også frilansjournalister, fotografer, nyhetsredaktører og redaktører, fra Røros i nord til Halden i øst og Kragerø i sør. Det var til sammen over 130 deltakere på 2019-konferansen. I løpet av helga fikk deltakerne oppleve et tettpakka program med blant annet bøllekurs i offentligheten, datagraving, miljøjournalistikk og andre interessante foredrag. At vi samordnet med årsmøtene og NJ Frilans bidro til overskudd. Årsmøtene i NJ Innlandet, NJ Akershus, NJ Buskerud og NJ Frilans ble også avholdt i forbindelse med Gull & gråstein. Det er første gang NJ Frilans legger sitt årsmøte til en konferanse.

Svarte Natta

Amund Trellevik

Svarte Natta er en nordnorsk mediekonferanse som holdes i Tromsø hvert andre år. 2019 ble et rekordår både hva gjelder antall påmeldte og i oppmerksomhet. Vi passerte 350 deltakere over 45 sesjoner på tre dager. Konferansens styre la ned mye arbeid for at Svarte Natta skulle være en annerledes konferanse enn de andre. Vi jobbet med kontroversielle temaer, vi forsøkte å finne debatter og seminarer som både engasjerte og provoserte. Vi tror at norske journalister vil ha motstand, inspirasjon og engasjerte foredragsholdere som lærer dem noe nytt. I tillegg tok vi igjen et internasjonalt perspektiv, der blant andre russiske journalister var invitert for å dele sine erfaringer. Alt dette tror vi var en formel som gjorde Svarte Natta 2019 til den suksessen det ble.

Hauststormen

Lars Kvamme

Hauststormen skulle etter planen avholdes 23-25. oktober 2020. Vi var et komplett styre som i utgangspunktet var klare til å arrangere Norges største regionale journalistkonferanse. I starten av mai innså vi imidlertid at å samle 300+ mennesker i oktober var helt urealistisk. Vi mente samtidig at det fysiske aspektet ved konferansen var så viktig at et digitalt alternativ ikke ga nok tilbake for innsatsen det ville kreve. Vi bestemte oss derfor for å utsette konferansen et år, til siste helgen i oktober 2021.